

LÂM ĐỒNG

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH LÂM ĐỒNG
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN LÂM ĐỒNG

Cuối tuần

SỐ 737 - 6783 - THỨ BẢY NGÀY 4/1/2025 • Tòa soạn: 38 QUANG TRUNG - ĐÀ LẠT • Điện thoại: 02633822472 • Fax: 02633827608 • www.baolamdong.vn

6 NHÀ VĂN TRẦN VĂN TUẤN:
Không ngại viết
những mảng
đề tài mới mẻ

7 Niềm tin
và hy vọng

1 TUẦN
CON SỐ

Năm 2024, Lâm Đồng đón
hơn **10** triệu lượt khách đến
tham quan, nghỉ dưỡng; tăng
15,6% so năm 2023.

**Nguồn: Sở Văn hóa,
Thể thao và Du lịch**

VẤN ĐỀ CUỐI TUẦN

“Công cụ” thưởng Tết

Sau một năm nữa gặp nhiều khó khăn về kinh tế, đông đảo người lao động đang đặc biệt trông đợi khoản thưởng Tết. Đến thời điểm này, nhiều địa phương đã công bố mức thưởng Tết của các doanh nghiệp trên địa bàn. Mức thưởng Tết không biến động nhiều so với năm ngoái và vẫn duy trì biên độ chênh lệch giữa các doanh nghiệp rất cao, có nơi thưởng hàng tỷ đồng, có nơi thưởng chỉ đủ mua 2 tô phở. Đúng với thông lệ và truyền thống tại Việt Nam, thưởng Tết vẫn đang thể hiện vai trò đặc biệt ở nhiều khía cạnh.

Nếu các lãnh đạo cơ quan, doanh nghiệp coi việc thưởng Tết là công cụ điều tiết nhiều vấn đề, thì người lao động coi khoản thưởng này là một tiêu chí quan trọng để đánh giá môi trường làm việc. Thậm chí, đây không còn là vấn đề về lý trí mà là câu chuyện tình cảm.

Trong thời gian còn là giám đốc một doanh nghiệp, tôi từng có ý định tăng lương cho người lao động khi công ty làm ăn tốt lên. Thế nhưng, người phụ trách tài chính - kế toán tư vấn: Thay vì tăng lương hãy dành khoản chi phí này cho thưởng Tết, hiệu quả sẽ cao

hơn nhiều. Hơn nữa, dành cho thưởng Tết thì không phải chi ngay, xem như được mượn tiền không phải trả lãi mấy tháng.

Năm đó, công ty tôi thưởng Tết bằng 2 tháng thu nhập cho mỗi người lao động, làm không khí phấn chấn, hào hứng lan ra cả tập thể. Ban lãnh đạo được tiếng thơm và có thêm chút hạnh diện. Ngay sau Tết, công ty tuyển nhân sự và chỉ trong ít ngày, lượng hồ sơ nhận được nhiều hơn hẳn so với những đợt trước do tiếng lành đồn xa. Từ kinh nghiệm này, thưởng Tết trở thành bài toán, là công cụ điều chỉnh không khí làm việc, năng suất lao động dành được sự quan tâm đặc biệt của Ban giám đốc công ty.

Trước đó, tôi làm việc tại một cơ quan nhà nước, thưởng Tết không cao nhưng bù lại, các khoản thưởng được rải đều trong những dịp lễ, ngày thành lập cơ quan, ngoài ra còn có chế độ lúc ốm đau... Trong những lần phỏng vấn ứng viên tham gia tuyển dụng, đại diện phòng nhân sự nói đầy tự tin: Ở đây, mức lương và thưởng Tết thì vậy, nhưng các chế độ khác rất tốt! Tính tổng các khoản đãi ngộ này cao hơn so mức thưởng Tết ở nhiều cơ quan... **XEM TIẾP TRANG 2**

Đưa ngành công nghiệp
“không khói” vươn xa

TRANG 8

BHXH tỉnh Lâm Đồng tặng nhà tình nghĩa cho gia đình có hoàn cảnh khó khăn

Ngày 31/12/2024, Bảo hiểm xã hội (BHXH) tỉnh Lâm Đồng phối hợp với chính quyền huyện Lạc Dương trao tặng nhà tình nghĩa cho gia đình có hoàn cảnh khó khăn tại thôn Păng Tiêng 1, xã Lát, huyện Lạc Dương.

Ông Đậu Tú Lan - Giám đốc BHXH Lâm Đồng cho biết: Xóa nhà tạm, nhà dột nát là một trong những chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước nhằm giúp cho người nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn có điều kiện thoát nghèo, ổn định cuộc sống. Trong những năm qua, ngoài thực hiện tốt chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về BHXH, BHYT cho người lao động và Nhân dân trên địa bàn tỉnh, BHXH tỉnh Lâm Đồng còn luôn dành sự quan tâm đặc biệt đến công tác an sinh xã hội tại địa phương, trong đó chú trọng tới các lĩnh vực chăm lo, hỗ trợ cho người nghèo và những hoàn cảnh khó khăn.

Đặc biệt, hưởng ứng phong trào thi đua của tỉnh về "Chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát trên phạm vi cả nước trong năm 2025" trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng, để đồng hành, chia sẻ với các hoàn cảnh khó khăn của người dân địa phương, BHXH tỉnh đã phối hợp với UBND xã Lát, huyện

Các đại biểu tham dự lễ bàn giao nhà tình nghĩa.

Lạc Dương tiến hành thực hiện vận động xây dựng 1 căn nhà tình nghĩa cho hộ gia đình ông Rơ Ông K' Sang là hộ nghèo, có hoàn cảnh khó khăn tại thôn Păng Tiêng 1, xã Lát, huyện Lạc Dương, với số tiền là 166 triệu đồng; trong đó nguồn kinh phí do công chức, viên chức và người lao động ngành BHXH đóng góp là 120 triệu đồng. Căn nhà đã xây dựng hoàn thành đáp ứng yêu cầu điều kiện sinh hoạt và đời sống

ngày càng tốt hơn của gia đình ông Rơ Ông K' Sang trong dịp đón năm mới 2025.

Hoạt động tình nghĩa này thể hiện truyền thống tương thân tương ái, lá lành đùm lá rách của công chức, viên chức, người lao động ngành BHXH. Đồng thời, góp phần thực hiện có hiệu quả chương trình, mục tiêu của tỉnh về xóa nhà tạm, nhà dột nát và giảm tỷ lệ hộ nghèo trên địa bàn tỉnh đến hết năm 2025.

AN NHIÊN

Tỷ lệ giải quyết hồ sơ các sở, ngành cấp tỉnh đạt 97,38%

Trung tâm Phục vụ hành chính công Lâm Đồng cho biết trong năm 2024, tỷ lệ hồ sơ thủ tục hành chính (TTHC) do các sở, ngành của tỉnh tiếp nhận được giải quyết trước và đúng hạn đạt tỷ lệ 97,38%; trong đó, tổng số hồ sơ đã giải quyết

xong 337.203 hồ sơ, giải quyết đúng hạn 328.353 hồ sơ.

Tỷ lệ hồ sơ TTHC do UBND cấp huyện tiếp nhận được giải quyết trước và đúng hạn đạt 98,63%; trong đó, tổng số hồ sơ đã giải quyết xong 59.087 hồ sơ, giải quyết

đúng hạn 58.278 hồ sơ.

Tỷ lệ hồ sơ TTHC do UBND cấp xã tiếp nhận được giải quyết trước và đúng hạn đạt 99,74%; trong đó, tổng số hồ sơ đã giải quyết xong là 370.662, giải quyết đúng hạn 369.692 hồ sơ.

V.TRỌNG

100% cơ sở trang trại chăn nuôi quy mô lớn an toàn sinh học

Kế hoạch trong năm 2025, toàn tỉnh Lâm Đồng với 100% cơ sở chăn nuôi trang trại quy mô lớn, 90% cơ sở chăn nuôi trang trại quy mô vừa và 80% cơ sở chăn nuôi trang trại quy mô nhỏ áp dụng các biện pháp an toàn sinh học.

Đồng thời tổ chức tiêm phòng định kỳ cho đàn gia súc, gia cầm đạt tỷ lệ trên 80% tổng đàn diện tiêm. Riêng tỷ lệ tiêm phòng bệnh viêm đa nội cực hơn 80% và bệnh dại hơn 70% tổng đàn.

Ngoài ra, toàn tỉnh xây dựng, giám sát

duy trì 25 - 28 cơ sở, vùng an toàn dịch bệnh đối với các bệnh truyền nhiễm nguy hiểm như: Lở mồm long móng, dịch tả lợn châu Phi, dịch tả lợn cổ điển, cúm gia cầm, Newcastle, đại...

VŨ VĂN

Đức Trọng chế biến 17.900 tấn rau cấp đông

Trong năm 2024, toàn ngành Công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp huyện Đức Trọng đã chế biến 17.900 tấn rau cấp đông, đạt 105,3% kế hoạch.

Cùng với đó, các sản phẩm khác của ngành công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp huyện Đức Trọng cũng đã đạt tỷ lệ cao

so với kế hoạch năm 2024 như: gần 30,4 triệu viên thuốc nén (198,4%); sợi tơ tằm 460 tấn (107%); rượu mùi 230.000 lít (104,5%); 85.000 tấn phân bón NPK (hơn 100,1%); 65 triệu viên gạch xây (58%); 347.000 m³ đá vật liệu xây dựng (51%).

Hiện nay, trên địa bàn huyện Đức

Trọng có khoảng 1.200 đơn vị hoạt động trong lĩnh vực công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, trong năm 2024 đạt tổng giá trị sản xuất khoảng 5.785,5 tỷ đồng, tương ứng tỷ lệ hơn 102,7% kế hoạch và tăng gần 11,4% so cùng kỳ năm 2023.

VĂN VIỆT

"Công cụ" thưởng Tết...

TIẾP TRANG 1

... Có thể hiểu thưởng Tết dù cao hay thấp đều được đặt lên bàn cân so với các khoản khác trong bài toán đãi ngộ người lao động. Bởi lẽ, từ lâu thưởng Tết là một trong những chủ đề được người lao động đặc biệt quan tâm. Trước Tết nhiều người thường hỏi thăm nhau: "Năm nay mức thưởng thế nào?". Gần Tết, nhiều người lại bàn tán râm ran vì sao có nơi thưởng hàng tỷ đồng, có chỗ chỉ vài trăm ngàn đồng.

Với đa số người Việt Nam, Tết Âm lịch vẫn là thời điểm chốt lại một năm trên nhiều phương diện, trong đó có kinh tế. Vào dịp đặc biệt ấy, thưởng Tết giữ vai trò trọng tâm. Khoản thưởng này hoặc ngẫu nhiên, hoặc do sự chủ động của các cơ quan, tổ chức đã trở thành mục tiêu đạt được nhưng cũng là phương

tiện tác động vào tâm lý người lao động, thúc đẩy thi đua. Ở một số doanh nghiệp, thưởng Tết cao hay thấp phụ thuộc vào doanh thu mấy tháng cuối năm. Nhưng có những doanh nghiệp dùng nước cờ cao, treo thưởng Tết như một cách để thôi thúc người lao động làm việc hết mình vào giai đoạn cuối năm.

Sau những khó khăn kinh tế, việc thưởng Tết năm nay lại nhận được sự kỳ vọng của đông đảo công chức, viên chức, người lao động. Nhưng vượt ra những vui buồn trong chuyện này, người lao động hãy nhìn vào sự đãi ngộ đối với mình một cách tổng thể để có những kiến nghị kịp thời hoặc lựa chọn môi trường làm việc phù hợp. Đừng coi thưởng Tết là ngẫu nhiên, luôn đòi hỏi, mà nên xem đó là kết quả tương xứng với cả năm

lao động.

Về phía các cơ quan, doanh nghiệp, hãy luôn đặt việc đảm bảo đời sống người lao động làm trọng tâm trên chặng đường phát triển bền vững. Trên chặng đường ấy, thưởng Tết là một điểm nhấn trong tổng thể việc đãi ngộ chứ không phải là công cụ để che mờ những hạn chế khác. Việc chăm lo thưởng Tết cần đi cùng công tác cải thiện điều kiện làm việc trên nhiều phương diện một cách thực chất, nhằm đảm bảo đời sống của người lao động theo đúng nghĩa. Thưởng Tết gắn với ngày Tết Cổ truyền thiêng liêng của dân tộc nên dù ít hay nhiều cũng cần mang lại niềm vui, sự động viên, đừng để người lao động ngậm ngùi, nghi ngại những gì phía sau đồng tiền thưởng này.

PHẠM CƯỜNG

Nghị quyết 08 đã phát huy hiệu quả tại Lâm Đồng

Sau 7 năm triển khai thực hiện Nghị quyết số 08-NQ/TW về phát triển du lịch, tỉnh Lâm Đồng đã đạt được những thành tựu đáng ghi nhận.

Theo số liệu thống kê mới nhất, tổng lượt khách đến tham quan, nghỉ dưỡng tại Lâm Đồng trong năm 2024 ước đạt 10 triệu lượt, tăng 15,6% so với năm trước và vượt 3,1% kế hoạch. Đặc biệt, khách quốc tế cũng có sự tăng trưởng ấn tượng, đạt 600.000 lượt, tăng 50% so với cùng kỳ năm 2023. Điều này chứng tỏ sức hút ngày càng lớn của Lâm Đồng đối với du khách trong và ngoài nước.

Thành công này có được là nhờ sự thực hiện nghiêm túc, sâu rộng Nghị quyết 08. Nhờ nghị quyết này, nhận thức của các cấp, các ngành và người dân về vai trò của du lịch đã được nâng cao. Các sản phẩm du lịch ngày càng đa dạng, chất lượng, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của du khách.

NGUYỄN NGHĨA

Dự kiến mở lại đường bay quốc tế nối Thái Lan và Đà Lạt

Theo ngành chức năng Lâm Đồng, dự kiến Thai Vietjet Air sẽ phục hồi các chuyến bay thương mại quốc tế nối kết giữa Thái Lan và Đà Lạt trong thời gian tới.

Từ tháng 6/2024, Cảng hàng không Liên Khương trở thành cảng hàng không quốc tế, hiện đang khai thác 5 tuyến bay nội địa đi và đến Đà Lạt - Lâm Đồng từ Hà Nội, Hải Phòng, Vinh, Đà Nẵng và TP Hồ Chí Minh của các hãng hàng không gồm: Vietnam Airlines, Pacific Airlines, Bamboo Airways, Vietjet Air và VASCO, khai thác bình quân 30 - 32 lượt chuyến/ngày.

Đối với đường bay quốc tế, hiện Cảng đang có các chuyến bay quốc tế giữa Đà Lạt và Hàn Quốc của 2 hãng hàng không Vietjet Air và JeJu Air với tần suất 2 chuyến đi và đến/ngày. Cảng hàng không Liên Khương vừa qua cũng khôi phục lại đường bay quốc tế Kuala Lumpur - Đà Lạt với tần suất 4 chuyến/tuần.

VIỆT TRỌNG

84.222 ha đất lâm nghiệp quy hoạch rừng đặc dụng

Thống kê tổng diện tích đất lâm nghiệp theo hiện trạng trên địa bàn toàn tỉnh đến nay là 537.874 ha. Trong đó, 84.222 ha đất lâm nghiệp quy hoạch rừng đặc dụng gồm: diện tích đất đã có rừng (82.593 ha); diện tích đất chưa có rừng (1.629 ha).

Tiếp theo, với 151.845 ha đất lâm nghiệp quy hoạch rừng phòng hộ gồm: 150.902 ha đất có rừng; 943 ha đất chưa có rừng.

Còn lại 303.531 ha đất lâm nghiệp quy hoạch rừng sản xuất. Cụ thể 299.694 ha diện tích đất có rừng; 3.837 ha đất chưa có rừng.

Cơ cấu cây trồng lâm nghiệp chủ yếu thông 3 lá, các loài keo, cao su, điều, sao đen, dầu rái, giổi xanh, hạt giống thu hái, chế biến chuyên hóa từ rừng tự nhiên và rừng trồng; canh ghép thu hoạch từ các cơ sở vườn giống trên địa bàn.

MẠC KHẢI

Nông nghiệp vẫn là trụ đỡ của nền kinh tế Lâm Đồng

Trong ba khu vực nền kinh tế Lâm Đồng năm 2024, chỉ có khu vực nông, lâm nghiệp và thủy sản đạt mức tăng trưởng 5,1% theo như kế hoạch năm đề ra và được đánh giá tiếp tục trở thành trụ đỡ của nền kinh tế tỉnh.

XUÂN TRUNG

Theo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lâm Đồng, năm 2024, tình hình thời tiết diễn biến cực đoan, hạn hán, mưa bão, sạt lở đất xảy ra ở một số địa phương, gây thiệt hại về tài sản, tính mạng, ảnh hưởng lớn đến hoạt động sản xuất của người dân, doanh nghiệp. Tuy nhiên, sản xuất nông nghiệp của tỉnh cơ bản bảo đảm kế hoạch, diện tích gieo trồng các mặt hàng nông sản chủ lực đều tăng so cùng kỳ và tiếp tục đẩy mạnh ứng dụng khoa học - kỹ thuật vào sản xuất. Số liệu thống kê cho thấy, tổng diện tích gieo trồng năm 2024 đạt 417.240 ha, tăng 3,3%; diện tích sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao đạt 69.637 ha, chiếm trên 21,2% diện tích canh tác, tăng 4,1%. Đồng thời Lâm Đồng cũng thực hiện tốt công tác phòng, chống dịch, bệnh trên cây trồng; các loại dịch bệnh cơ bản được kiểm soát và giảm nhẹ so cùng kỳ.

Đáng chú ý, năm qua, ngành Chăn nuôi tiếp tục gặp những khó khăn do giá vật tư đầu vào (thức ăn, con giống, thuốc thú y) ở mức cao, trong

Năm 2024, rau, củ, quả các loại xuất khẩu tăng 19,5%.

khi giá bán một số sản phẩm chăn nuôi ở mức thấp. Đặc biệt, dịch bệnh xảy ra trên đàn vật nuôi như: Bệnh dịch tả lợn châu Phi phát sinh trên địa bàn các huyện Lạc Dương, Lâm Hà, Đam Rông với tổng số lợn mắc bệnh 397 con và đã tiêu hủy toàn bộ; bệnh viêm da nổi cục xảy ra tại huyện Đa Huoai; bệnh tiêu chảy trên đàn bò sữa (do nhiễm Pestivirus tauri (BVDV type 2) xảy ra tại các huyện Đức Trọng, Đơn Dương, Lâm Hà, Di Linh và TP Bảo Lộc với 7.375 con mắc bệnh; trong đó, có 569 con bị chết và đã được tiêu hủy... dẫn tới ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả sản xuất, chăn nuôi, nhất là chăn nuôi lợn, gia cầm, bò sữa. Bên cạnh đó, diện tích nuôi trồng thủy sản đạt 2.364 ha, tăng 5,3%. Mặt khác, liên kết chuỗi giá trị gắn sản xuất với tiêu thụ sản phẩm, ứng dụng khoa học - kỹ thuật tiên tiến, công nghệ cao trong chăn nuôi được mở rộng; năng suất, chất lượng

sản phẩm và an toàn thực phẩm trong chăn nuôi được cải thiện.

Với sự nỗ lực nêu trên, theo dự thảo báo cáo tình hình thực hiện kinh tế - xã hội; đảm bảo quốc phòng - an ninh năm 2024; phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ năm 2025 của UBND tỉnh, tăng trưởng ngành Nông nghiệp đạt 5,1%, chiếm tỷ lệ 43,8% trong cơ cấu kinh tế và tiếp tục là trụ đỡ của nền kinh tế Lâm Đồng. Cũng cần nói thêm, trong số 3 chỉ tiêu vượt so với kế hoạch đề ra, trong đó có chỉ tiêu tổng kim ngạch xuất khẩu đạt 985,8 triệu USD, tăng 6,1% so với cùng kỳ. Đóng góp vào giá trị xuất khẩu của tỉnh năm qua, ngoài các mặt hàng xuất khẩu chủ yếu từ ngành khai khoáng, chế biến, chế tạo; đáng kể phải nhắc tới xuất khẩu các mặt hàng nông nghiệp như: Cà phê nhân tăng 10,6%; rau, củ, quả các loại tăng 19,5%; hoa các loại tăng 7,3%...

Kế thừa kết quả đạt được trong

năm 2024, năm 2025, ngành Nông nghiệp Lâm Đồng tiếp tục thực hiện đồng bộ các giải pháp đề cơ cấu lại ngành, đổi mới mô hình tăng trưởng hướng đến toàn diện bền vững và hiện đại, nâng cao năng suất, hiệu quả, sức cạnh tranh; phấn đấu đạt mục tiêu tăng trưởng cao nhất. Qua đó, đẩy mạnh phát triển, mở rộng diện tích sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, thông minh dựa trên các thành tựu đột phá trong công nghệ thông tin, công nghệ sinh học, công nghệ nano, máy móc thiết bị tiên tiến... Nghiên cứu nhập nội giống cây trồng, vật nuôi năng suất chất lượng cao, tăng cường ứng dụng công nghệ sinh học chọn tạo giống, bảo đảm nguồn giống phục vụ sản xuất trong nước và xuất khẩu. Đến hết năm 2025, diện tích sản xuất ứng dụng công nghệ cao đạt trên 71.200 ha (gồm 1.000 ha nông nghiệp thông minh) với hệ thống hạ tầng đồng bộ, hình thành vùng sản xuất tập trung quy mô lớn.

Tổ chức sản xuất tập trung các sản phẩm nông sản chủ lực của tỉnh theo chuỗi giá trị gắn với chuyển đổi số, ứng dụng các tiêu chuẩn thực hành sản xuất tốt trong nước và quốc tế (như GlobalGAP, HACCP,...) nhằm nâng cao chất lượng, bảo đảm điều kiện vệ sinh an toàn thực phẩm. Xây dựng các vùng nguyên liệu tập trung, đáp ứng yêu cầu về chất lượng, an toàn thực phẩm; tổ chức cấp và quản lý, kiểm soát mã số vùng trồng, mã cơ sở đóng gói, nhãn mác hàng nông sản bảo đảm truy xuất nguồn gốc; phát triển thêm

ít nhất 24 sản phẩm được công nhận sản phẩm OCOP từ 3 sao trở lên; trong đó, 1 sản phẩm 5 sao.

Song song đó, đẩy nhanh tiến độ rà soát, di dời các cơ sở chăn nuôi tại các vùng cấm nuôi; nâng cao năng lực sản xuất và kiểm soát chất lượng giống vật nuôi, thủy sản; phát triển trang trại quy mô lớn, an toàn sinh học, công nghệ hiện đại và bền vững gắn với bảo vệ môi trường. Theo kế hoạch năm 2025 đề ra, tổng đàn gia súc đạt 610.836 con, tăng 3,1%; tổng đàn gia cầm 6.685 ngàn con, tăng 4,3%; diện tích nuôi trồng thủy sản 2.409 ha, tăng 1,2%, trong đó cá nước lạnh 55 ha.

Nâng cao năng lực chế biến, nhất là chế biến sâu để nâng cao năng suất, chất lượng nông sản; ưu tiên phát triển doanh nghiệp chế biến nông sản quy mô lớn, hiện đại, có trình độ và năng lực công nghệ tiên tiến kết hợp với phát triển các cơ sở sơ chế, bảo quản, chế biến quy mô vừa và nhỏ nhằm tạo sự đồng bộ, gắn kết, lan tỏa theo chuỗi. Tiếp tục đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động kinh tế tập thể, hợp tác xã, liên kết sản xuất và tiêu thụ nông sản theo chuỗi giá trị, đẩy mạnh xúc tiến thương mại, hợp tác quốc tế kết nối tham gia chuỗi giá trị toàn cầu.

Với các nhiệm vụ, giải pháp nêu trên, khu vực nông, lâm, thủy sản tiếp tục duy trì mức tăng trưởng từ 5,2 - 5,4%, góp phần vào tốc độ tăng trưởng GRDP (theo giá so sánh 2010) của nền kinh tế tỉnh tăng từ 9 - 10% như kế hoạch của Lâm Đồng đề ra trong năm 2025.

Đổi mới công nghệ xây dựng thương hiệu bánh chưng OCOP

Một thương hiệu bánh cổ truyền của đất nếp quýt Đa Tề đang trong những ngày sản xuất cao điểm. Và, cơ sở sản xuất bánh cổ truyền ấy đã và đang tích cực thực hiện mục tiêu xây dựng một thương hiệu bánh chưng nổi tiếng.

DIỆP QUỲNH

Ứng dụng máy móc vào quy trình sản xuất bánh chưng

Chị Lương Thị Huệ, thị trấn Đa Tề, huyện Đa Huoai đang mài miết với những đơn đặt hàng dồn dập. Chị Huệ cho biết, bánh chưng là loại bánh đặc biệt mà gia đình người Việt nào cũng có trong những ngày tết. Vì vậy, những ngày giáp tết là dịp sản xuất cao điểm của gia đình chị. Người phụ nữ trẻ chia sẻ: “Cơ sở sản xuất bánh chưng Lương Huệ của gia đình tôi đã có 10 năm kinh nghiệm sản xuất. Nhưng hôm nay, mục tiêu của bánh chưng Lương Huệ được nâng cao hơn, đó là xây dựng bánh chưng Lương Huệ thành sản phẩm OCOP nổi tiếng, với công nghệ sản xuất tiên tiến, hiện đại, cung ứng cho thị trường những chiếc bánh chưng xanh vừa đẹp, vừa ngon, vừa bảo đảm an toàn thực phẩm. Bánh chưng là loại bánh rất đặc biệt, vừa phải đảm bảo kỹ thuật nấu, nguyên liệu truyền thống để giữ được

hương vị cổ truyền. Đồng thời, chúng tôi vẫn phải ứng dụng khoa học - công nghệ cao, hướng tới sản xuất lớn, đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm, xây dựng thương hiệu và bảo hộ nhãn hiệu”, chị Lương Thị Huệ chia sẻ.

Chị Huệ cho biết, bánh chưng Lương Huệ được nấu củi, gói từ hạt nếp quýt Đa Tề, đậu xanh cũng như thịt heo của chính nông dân địa phương. Còn lá dong, thứ lá đặc trưng của bánh chưng cũng được thu hái từ những nhà vườn trong khu vực. Tuy nhiên, khác với những gia đình gói bánh chưng theo hướng truyền thống, cơ sở bánh chưng Lương Huệ đang đầu tư áp dụng máy móc, hướng tới sản xuất lớn. Lá muống đẹp, mềm, giữ màu lâu phải có máy ép màu lá. Đây là loại máy ép giúp lá đẹp và mềm, vừa dễ gói, bánh chưng sẽ có màu sắc đẹp.

“Đồng thời, để bảo quản bánh lâu dài, chất lượng được bảo đảm, chúng tôi lắp đặt máy ép chân không công suất lớn để bảo quản bánh. Máy thái thịt cũng phải đặt

Chị Lương Thị Huệ đưa sản phẩm bánh chưng quảng bá rộng rãi.

mua công suất lớn để đảm bảo những thứ thịt heo được cắt vừa đẹp, vừa đủ trọng lượng. Cơ sở Lương Huệ đang cải thiện quy mô sản xuất, mở rộng nhà xưởng, lắp đặt dây chuyền thiết bị để định hướng sản xuất lớn”, chị Lương Thị Huệ chia sẻ. Chị Huệ cho biết, với 10 năm chuyên làm bánh cung cấp cho thị trường, cơ sở Lương Huệ đã hình thành được thương hiệu bánh chưng khá uy tín trong cộng đồng Đa Tề.

Xây dựng thương hiệu độc quyền

“Nếu những gia đình khác chỉ gói và nấu bánh vào dịp cuối năm thì cơ sở chúng tôi cung cấp bánh chưng quanh năm, đảm bảo nhu cầu ăn

bánh hàng ngày cũng như nhu cầu trong đám cưới, đám giỗ, các bữa tiệc gia đình. Hương vị nếp quýt Đa Tề mềm, dẻo, thơm đã được gói ghém trong tấm bánh chưng Lương Huệ. Mỗi ngày, bánh Lương Huệ đã đến với rất nhiều bữa ăn gia đình, cũng là niềm tự hào của chúng tôi”, chị Lương Thị Huệ tự hào. Chị cũng cho biết, nếu sử dụng nếp quýt mới thu hoạch, bánh rất ngon và thời gian luộc xử lý phải dài hơn, thời gian luộc lâu hơn, bánh mới rền, dẻo, ngon.

Bánh chưng Lương Huệ đã xây dựng sản phẩm OCOP 3 sao, chị Lương Thị Huệ tự hào chia sẻ. Để xây dựng nhãn hiệu OCOP, bánh chưng Lương Huệ tập trung cải thiện rất nhiều khâu, từ máy móc

phục vụ dây chuyền sản xuất, đảm bảo phòng, chống cháy nổ cho tới các quy trình sản xuất được chuẩn hóa. Quá trình xây dựng sản phẩm OCOP 3 sao cũng đã giúp cơ sở sản xuất bánh chưng Lương Huệ đánh giá lại toàn bộ hệ thống máy móc cũng như quy trình sản xuất, giúp cơ sở hệ thống lại và điều chỉnh cho hợp lý. “Bánh truyền thống cũng phải ứng dụng tiến bộ khoa học - kỹ thuật, ngày càng nâng cao chất lượng và năng suất của sản phẩm. Chúng tôi đang tiến hành mở rộng thêm nhiều cơ sở sản xuất bánh chưng mang thương hiệu Lương Huệ tại TP Bảo Lộc cũng như hướng tới thị trường TP Đà Lạt, vì vậy, phải ứng dụng công nghệ cao, sản xuất những chiếc bánh đảm bảo chất lượng và vệ sinh an toàn thực phẩm”, chị Lương Thị Huệ đánh giá.

Chị Huệ cũng cho biết, chị nhận được rất nhiều sự hỗ trợ từ chính quyền thị trấn Đa Tề, huyện Đa Huoai, từ Sở Công thương tỉnh Lâm Đồng, Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Lâm Đồng trong việc xây dựng thương hiệu, đăng ký nhãn hiệu để bảo hộ độc quyền thương hiệu bánh chưng Lương Huệ. Đây cũng là động lực góp phần thúc đẩy người phụ nữ đất nếp quýt ngày càng sáng tạo, đưa tới cho người tiêu dùng một thương hiệu bánh chưng truyền thống ngon, sạch, đẹp.

Đẩy mạnh các hoạt động ngoại giao văn hoá

Nhiều hoạt động ngoại giao văn hoá đã được các ngành chức năng Lâm Đồng đẩy mạnh trong năm 2024 nhằm đưa khách đến Lâm Đồng cũng như quảng bá hình ảnh của Lâm Đồng - Đà Lạt ra với thế giới.

VIẾT TRỌNG

Tăng cường tình hữu nghị Lâm Đồng - Hàn Quốc

Trong khuôn khổ của Festival Hoa Đà Lạt lần thứ X - năm 2024, giữa tháng 12/2024 vừa qua, Ngày Văn hoá Hàn Quốc đã được tổ chức tại TP Đà Lạt. Chương trình do Đại sứ quán Hàn Quốc tại Việt Nam phối hợp với tỉnh Lâm Đồng thực hiện nhằm tăng cường giao lưu văn hóa giữa Hàn Quốc và Việt Nam, cụ thể là với Lâm Đồng - Đà Lạt, một địa phương được rất nhiều người Hàn Quốc biết đến và chọn đi du lịch. Trung bình mỗi tuần gần đây có 2 chuyến bay kết nối giữa Hàn Quốc và Cảng hàng không Quốc tế Liên Khương đưa khách đến Đà Lạt.

Tại Ngày hội, đông đảo người Đà Lạt và du khách tham gia các hoạt động trải nghiệm văn hoá Hàn Quốc như làm kim chi, mặc Hanbok, làm điều thủ công, nghe K-pop. Đêm nhạc giao lưu văn hóa - nghệ thuật Việt Nam - Hàn Quốc diễn ra tối cùng ngày tại sân khấu chính quảng trường Lâm Viên đã tạo ấn tượng lớn cho người dân Đà Lạt và du khách với các tiết mục biểu diễn của nhóm B-boy Hàn Quốc, nhóm nhạc nữ Hàn Quốc Queen, nhóm nhảy K-Pop Cover Dance Lucifer - Bestever.

Lâm Đồng và Hàn Quốc lâu nay đã có nhiều hoạt động kết nối về đầu tư, giao lưu văn hoá. Đặc biệt, TP Đà Lạt trong nhiều năm nay đã kết giao với nhiều địa phương tại Hàn Quốc; điển hình như với TP Chuncheon thuộc tỉnh Gangwon, 2 địa phương thường xuyên trao đổi đoàn, trao đổi công chức, hợp tác đào tạo nguồn nhân lực, giao lưu học sinh, giao lưu văn hóa - thể thao. Đà Lạt cũng đã tiếp nhận 4 công chức của TP Chuncheon và cử 2 công chức sang tu nghiệp ở thành phố này; giới thiệu 2 ứng cử viên nhận học bổng cao học tại Chuncheon; cử 2 đoàn thiếu nhi tham gia Giải Bóng đá giao hữu Sơn Heung Min; đón đoàn nghệ sĩ của TP Chuncheon tham gia Chương trình Giao lưu văn hóa - nghệ thuật Việt Nam - Hàn Quốc.

Với quận Nam của TP Gwangju và huyện Jangheung, thuộc tỉnh Jeollanam, Đà Lạt cũng tổ chức các chuyến trao đổi đoàn học tập kinh nghiệm trên các lĩnh vực hành chính, nông nghiệp, giao lưu văn hoá. Trong tháng 8/2024, TP Đà Lạt đã ký kết hợp tác nhiều mặt với quận Nam của TP Gwangju.

Người Đà Lạt trải nghiệm làm món kim chi Hàn Quốc trong Ngày Văn hoá Hàn Quốc tại Đà Lạt.

Theo UBND tỉnh Lâm Đồng, tổng lượt khách đến tham quan, nghỉ dưỡng tại Lâm Đồng trong năm 2024 ước đạt khoảng 10 triệu lượt khách, tăng 15,6% so với năm 2023, trong đó, du khách quốc tế khoảng 600 ngàn lượt, tăng 50% so với 2023. Trong số du khách quốc tế này, du khách đến từ Hàn Quốc đông nhất, hơn 270 ngàn lượt, chiếm khoảng 45%.

Mở rộng quan hệ hợp tác với nhiều quốc gia

Theo sự chỉ đạo của Chính phủ về đẩy mạnh chiến lược văn hoá đối ngoại, Lâm Đồng trong nhiều năm nay luôn coi đây là nhiệm vụ quan trọng đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Thời gian qua, Lâm Đồng đã tổ chức nhiều hoạt động ngoại giao văn hoá trên địa bàn tỉnh, đồng thời tăng cường kết nối giao lưu văn hoá, du lịch, thương mại với nhiều tổ chức, địa phương các quốc gia trên thế giới.

Như trong năm 2024, Lâm Đồng đã phối hợp tổ chức Lễ hội Âm nhạc cổ điển Việt Nam 2024 (Vietnam Classical Music Festival - 2024); phối hợp với Công ty TNHH TZ Việt Phát tổ chức Lễ hội Âm nhạc Đà Lạt 2024 (Da Lat Music Festival 2024) trong cuối tháng 4/2024 tại Đà Lạt thu hút trên 20 ngàn khán giả tham dự.

Các đơn vị chức năng tỉnh trong năm qua cũng phối hợp với Công ty Cổ phần Tập đoàn Hoa Sen tổ chức Vòng chung kết Cuộc thi Nhóm nhảy hiện đại Cúp Quốc tế Hoa Sen Home - Đà Lạt 2024 vào cuối tháng 4/2024 với 2 bảng gồm bảng phong trào và bảng quốc tế, thu hút tổng cộng khoảng 32 ngàn khán giả dự khán.

Tỉnh cũng cử đoàn nghệ thuật tham gia giao lưu tại Lễ hội Sâm và Hương liệu, dược liệu quốc tế TP Hồ Chí Minh - 2024; phối hợp tổ chức chương trình biểu diễn của Đoàn múa nghệ thuật

bang Odisha - Ấn Độ tại Samten Hills - Đơn Dương; phối hợp Tổng Lãnh sự quán Ấn Độ tại TP Hồ Chí Minh hỗ trợ đoàn làm phim Ấn Độ đến quay bộ phim "Love in Vietnam" tại Lâm Đồng; cử đoàn nghệ thuật tinh tham gia biểu diễn tại Lễ hội Dân gian quốc tế Chilika Shelduck - 2024 tại Ấn Độ.

Trong năm 2024, tỉnh cũng tổ chức thành công Tuần lễ Vàng Du lịch Lâm Đồng lần thứ 3 vào cuối tháng 5 đầu tháng 6 với chủ đề "Lâm Đồng - Điểm hẹn của Hoa và Âm nhạc" với 9 chương trình cấp tỉnh và 25 chương trình hưởng ứng của các huyện và thành phố, thu hút gần 430 ngàn lượt khách du lịch, trong đó có 12 ngàn lượt khách quốc tế đến tham quan và nghỉ dưỡng tại Lâm Đồng.

Cùng với đó, có nhiều hoạt động được tỉnh tổ chức trong năm 2024 như hội nghị, hội thảo nhằm quảng bá du lịch Lâm Đồng; đón các đoàn báo chí, đoàn lữ hành trong và ngoài nước đến tham gia khảo sát sản phẩm dịch vụ du lịch trên địa bàn tỉnh; quảng bá, giới thiệu về thiên nhiên, con người, chính sách, tiềm năng và cơ hội đầu tư du lịch thông qua các hội nghị, hội thảo, hội chợ, diễn đàn, tọa đàm trong nước; trong các cuộc tiếp xúc, gặp gỡ với cơ quan, tổ chức doanh nghiệp trong và ngoài nước; duy trì và củng cố mối quan hệ hợp tác hữu nghị với các đối tác đã thiết lập quan hệ cấp địa phương; mở rộng hợp tác với các đối tác nước ngoài như Hàn Quốc, Nhật Bản, Singapore, Ấn Độ, Malaysia.

Lâm Đồng cũng nghiên cứu các thị trường tiềm năng, xúc tiến quảng bá du lịch đến các thị trường khách du lịch mới như thị trường du lịch Halal (các quốc gia Đông Nam Á, Nam Á, Trung Đông, châu Phi); giới thiệu các tiêu chuẩn ngành Halal cho doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ du lịch trong tỉnh; đón đoàn lữ hành, báo chí của thị trường

Halal đến khảo sát sản phẩm dịch vụ, du lịch tại tỉnh; đề xuất các nội dung triển khai hợp tác với các quốc gia tại Trung Đông và châu Phi; phối hợp với các hãng hàng không trong và ngoài nước như Vietnam Airlines, Vietjet Air, Air Asia, Jeju Air,... duy trì và khai thác hiệu quả các tuyến bay mới, quảng bá hình ảnh du lịch Lâm Đồng trên các chuyến bay. Thị trường khách du lịch quốc tế chính của Lâm Đồng lâu nay vẫn chủ yếu tập trung vào các quốc gia như Hàn Quốc, Mỹ, Malaysia, Thái Lan, Ấn Độ, Nga.

Phát triển các ngành công nghiệp văn hoá

Theo UBND tỉnh Lâm Đồng, trong thời gian đến, tỉnh ưu tiên đầu tư cơ sở vật chất, tập trung các nguồn lực để phát triển các ngành công nghiệp văn hóa trên địa bàn, nhất là đối với lĩnh vực điện ảnh, mỹ thuật, biểu diễn nghệ thuật, quảng cáo... nhằm giới thiệu, quảng bá văn hoá, con người Lâm Đồng đến với bạn bè trong nước và quốc tế.

Tỉnh cũng tiếp tục phát triển các sản phẩm du lịch truyền thống, mang tính đặc thù như du lịch tham quan, nghỉ dưỡng, du lịch canh nông, du lịch thể thao mạo hiểm; du lịch golf; đồng thời, tập trung phát triển các sản phẩm du lịch mới, có khả năng cạnh tranh cao như du lịch cộng đồng, du lịch thể thao, du lịch kết hợp với chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe, du lịch tâm linh... nhằm thu hút và đa dạng hoá thị trường khách du lịch.

Tỉnh cũng sẽ phối hợp tham gia các hoạt động giao lưu văn hóa tại một số nước trong khu vực và trên thế giới; triển khai đề án không gian nghệ thuật đường phố "Đà Lạt phố tình ca"; đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyên đổi số trong phát triển du lịch, phát triển các phần mềm tương tác thông minh nhằm quảng bá du lịch của tỉnh.

Truyện ngắn: MAI ĐÌNH

Đạo đường chưa đầy 5 km từ cơ quan về nhà trở nên dài hơn bởi những cơn gió thổi ngược. Hơi lạnh luôn sục qua từng lượt vải, chiếc áo khoác mỏng khiến chị run lên. Mùa đông chấp chới sang với cái gió heo may se se, gieo vào tâm can chị cảm giác xao xuyến, rất đỗi rộn ràng. Từ ngày cha mẹ không kịp dong thuyền về tránh bão và ra đi không một lời trăng trối, chị bỗng thích đi biển trong những chiều cảm cảm gió. Cảm giác ngồi co ro trước sóng và thả trôi phiền muộn, đối với chị là một thú vui.

...Nhưng sáu năm rồi, chị không còn đi biển nữa. Chị và Dương đã rời xa xóm Quảng, xa miền biển đến với nơi nửa đồng nửa núi này. Chị trốn chạy tiếng đời "không chồng mà chửa", Dương cũng chạy theo chị, dang vòng tay vũng chầy, mạnh mẽ và bao dung để giữ chân chị khỏi ngã lui. Nó đã phải từ bỏ ước mơ vào đại học để làm người đàn ông "đặc biệt" của riêng chị.

Đền đường bật sáng, khu chợ đêm đã bắt đầu nhộn nhịp. Chị ghé qua, tìm mua một vài chiếc áo mới cho con và Dương. Mừng tượng cảnh con trai bé nhỏ vận đồ và lại tuôn một tràng câu hỏi tò mò, chị thấy lòng dạ xốn xang. Chỉ cần ôm con vào lòng, bao mệt nhọc đua tranh sẽ bay biến khỏi chị. Nghĩ đến con, kỷ niệm một thuở lại ùa về...

***

Chị không đẹp nhưng được trời phú cho giọng hát ngọt ngào, khuôn miệng với chiếc răng khênh duyên dáng. Ngày vào trường đại học xa nhà cả nghìn cây số, bắt gặp nghe giọng nói miền Trung quen thuộc khi anh tự tin ứng cử chức lớp trưởng, chị vui mừng mà rớt nước mắt. Vui sướng bởi giữa nơi đất lạ tìm được đồng hương, trái tim bỗng hẳn hoan như nhảy múa. Còn anh thì bảo, chính giọng hát ngọt ngào của chị trong buổi giao lưu họp lớp đã chinh phục anh. Anh đã bỏ dở ngành học cha mẹ kỳ vọng và định hướng ở một trường đại học danh tiếng sau 2 năm gấn bó, bởi chẳng tìm thấy chút hứng thú nào

THEO DÒNG SỰ KIỆN

“Xuân về trên bản làng” là chủ đề của các hoạt động văn hóa, nghệ thuật diễn ra tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam, từ ngày 1- 31/1/2025. Theo đó, nhiều nghi lễ, phong tục đón xuân đầu năm mới mang đậm nét văn hóa đặc sắc của đồng bào các dân tộc sẽ được tổ chức.

Theo Ban Quản lý Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam, các hoạt động tháng 1 diễn ra với sự tham gia của khoảng 100 đồng bào của 16 dân tộc (Nùng, Tày, Dao, Mông, Mường, Lào, Thái, Khơ Mú, Tà Ôi, Cơ Tu, Ba Na, Xơ Đăng, Gia Rai, Raglai, Ê Đê,

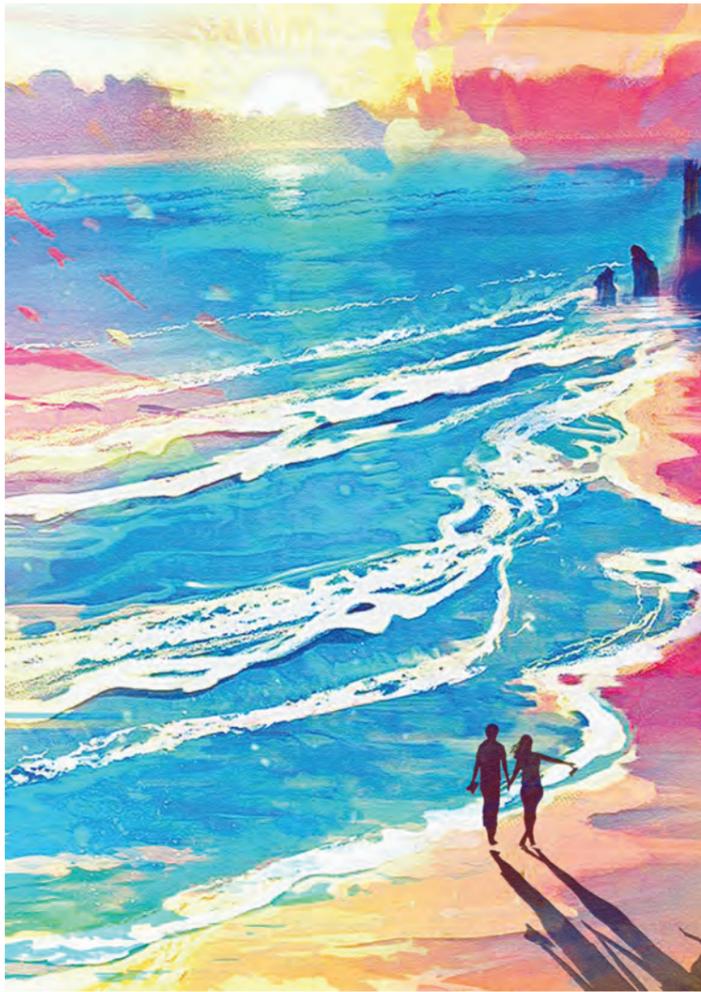
Mùa gió ấm

với nó. Và anh đến đây, nghe theo sự mách bảo từ trái tim để theo đuổi đam mê của mình. Anh đùm bọc chị như một đứa em gái, một người bạn yêu đời và như một... "tình nhân".

Chị tự nghĩ mình là tình nhân, chứ thực ra chưa bao giờ anh nói yêu chị. Đơn giản là, chỉ cần anh không vắng mặt mỗi khi chị cần một bờ vai, luôn trao đến chị nụ cười ấm áp hay một cái nắm tay và nói rằng "có anh ở đây", thế là đủ cho yêu thương cháy bùng trong chị. Chị yêu anh, không cần ở anh sự đáp trả, không cần anh hứa, chỉ biết trái tim có lý lẽ riêng, tình yêu dành cho anh không có điều kiện nào. Suốt bốn năm, mỗi khi gió lạnh mùa Giáng sinh se sắt tràn về, anh thường đạp xe chở chị đến nhà thờ mỗi tối cuối tuần. Chị đã trở thành "con chiên" ngoại đạo mà ngoan đạo. Từ khi nào, yêu anh, chị yêu cả những khúc thánh ca, yêu những sáng Chủ nhật đến nhà thờ hành lễ xá tội. Để không lỡ dở việc học vì thiếu thốn, chị tranh thủ làm thêm quán ăn buổi tối, nhận phát tờ rơi giữa trưa, dạy thêm vào ngày nghỉ... Những đêm muộn đưa chị về ký túc, anh lại nắm tay chị cùng một lời thỉnh cầu rất khẽ: "Cầu chúa ban phước lành cho em".

Anh say. Đó là tiệc chia tay sau buổi lễ nhận bằng tốt nghiệp. Đèo anh về, chị tính pha cho anh ly nước chanh nóng rồi rượu nhưng anh kéo chị lại gần, ghi ôm thật chặt. Chị đã yếu lòng trong cái xiết ôm ấy, chỉ có niềm tin rực sáng trong tim, chị tin rằng anh yêu chị, yêu nhiều là đằng khác. Anh không nói vì thâm tâm còn rối bởi chuyện tương lai. Gia đình không ủng hộ anh đi bước đường này, nên anh chỉ có thể một mình nỗ lực. Còn nhiều việc anh phải làm, đừng nên trách cứ. Chị và anh đã thuộc về nhau, dù biết đó là phút yếu lòng nhưng chị không hối tiếc. Yêu anh bốn năm trong im lặng, đó là những phút giây chị muốn sống thật với bản năng của trái tim mình. Ai cũng bảo chị khờ khạo, chị còn trẻ quá. Nhưng với chị, đứa con và tình yêu của anh đã là quá đủ cho hạnh phúc. Nhiều người bảo chị điên. Ừ, chị lý giải rằng tuổi trẻ thì phải điên. Và chị rời xa anh cho đến tận bây giờ.

***

Minh họa: Phan Nhân

Vừa mở công, chị đã nghe tiếng bé Bin cười sặc, tiếng cười trong trẻo trên đôi môi mông đỏ tựa cánh đào của con khiến đầu óc chị trở nên nhẹ nhõm. Dương giúp chị dắt xe vào nhà, lời lẽ vừa như thương vừa như trách:

- Chị làm việc vừa thôi, biết là lo cuộc sống nhưng cũng phải biết thương mình chứ?
- Mới gần 7 giờ tối thôi mà.
- Mai em lại tặng ca đây, không đón Bin được đâu.

Nói rồi Dương quay sang Bin tình nghịch:

- Mai này con chớ có làm nghề viết lách như mẹ Hoài, học giỏi làm nhà ngoại giao cho cậu là hay nhất.
- Chị cười vang như để giấu che giọt nước chực rơi nơi khóe mắt, chị ôm

đầu con, hôn lên trán, lên tai, cắn đôi má mềm rồi nựng:

- Mai mẹ sẽ đón Bin sớm, rồi mình đi ăn pizza nhé?
- Bin cười toe, líu lo:
- Con ăn cả bánh rán của bà Sư trước công trường nữa cơ.
- Được rồi, để mẹ Hoài đi tắm cơm, nhanh kéo Bin lại ngủ mất đây - Dương sốt sắng giục.

Bữa ăn luôn chỉ gói gọn trong ba mươi phút, sau đó Dương dỗ Bin ngủ, chị tranh thủ dọn dẹp. Hôm nay, chị thấy Dương có vẻ gì đó nóng ruột, cứ đi ra đi vào. Đợi chị làm xong, cậu nói trịnh trọng:

- Chị, Chủ nhật này em đưa bạn gái về ra mắt nhé?
- Thật à? Ừ, được chứ, tốt quá rồi.
- Vậy còn chị? Em có gia đình

mới, một mình chị phải tính sao?

- Chả nhẽ thiếu cậu chị không thể sống à? Nếu chị yếu đuối thế thì đã không có bé Bin rồi.

- Chị không tính tìm hạnh phúc cho riêng mình nữa sao? Sẽ nói sao với Bin về cha nó, lớn lên nó có quyền được biết?

Chị ngồi lặng. Điều này không phải chị không tính đến, chỉ là bởi tất bật mưu sinh mà nhiều khi chị quên đi ý niệm về thời gian. Sẽ nói với con thế nào? Những lý do cũ rích, rằng mẹ một mình sinh ra Bin, Bin chui ra đằng nách à? Thằng bé thông minh lắm, nó sẽ chẳng tin chị. Hay là nói bố đã "đi xa" từ lâu rồi... Không. Sao chị có thể. Là chị tự nguyện, muốn giữ con cho riêng mình và không mong anh tìm ra, anh đâu có tội tình gì.

- Chiều nay khi đến lớp đón Bin, em đã gặp... anh Quang - Dương ngập ngừng.

- Ai... ai cơ? - Chị hoảng hốt.

- Anh ấy đã có tình đời, vì nghĩ chị sẽ đón Bin.

- Sao có chuyện đó được, sao có thể...

- Chị có nhớ chuyến công tác trong Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh không? Người chính trị viên làm việc với chị hôm đó là bạn thân học chung trường phổ thông huyện với anh Quang đây. Đúng là quả đất tròn phải không chị?

- Quang, anh ấy..., anh ấy thế nào?

- Nghe nói anh đang làm quản lý một công ty truyền thông trong Nam. Anh ấy muốn được gặp chị. Dương duyên không nợ thì là người láng với nhau..., chị nhỉ?

Từ ngày có Bin, chị rèn cho mình khả năng làm việc nhanh chóng. Ngày nào đi cơ sở về cũng tranh thủ làm nốt mấy bài vở. Hôm nào mệt thì chị đi ngủ sớm rồi dậy vào nửa đêm, cứ thế thức cho đến sáng. Đã sáu năm trôi qua như thế, nhiều khi chị tưởng mình sẽ chết vì kiệt sức, vì mưu sinh. Nhưng vì nhiều lẽ, chị không cho phép mình ngã quy. Ngồi trước màn hình máy tính, những con chữ cứ nhảy múa trong đầu, ruột gan chị rối bời. Gặp hay không gặp. Sẽ

thế nào nếu Quang biết về Bin. Nhờ đâu anh đã có mái ấm, đàn ông ai mà có thể ở không vậy ngần ấy năm cơ chứ. Mà dẫu anh có ở không, thì cũng thiếu gì phụ nữ muốn chinh phục. Xưa giờ anh hùng mấy ai qua nổi ái mỹ nhân. Và lại, chuyện giữa anh và chị cũng đã qua lâu rồi. Chị bỗng nhớ đến một clip xem trên youtube sáng nay, có một câu mà chị rất thích, câu dặn dò của bà mẹ với con gái: "Mỗi người sinh ra đều có quyền được hưởng hạnh phúc, con đừng ích kỷ tước bỏ hạnh phúc của người khác cho riêng mình". Quang có lẽ đã bình yên rồi, và chị sẽ không làm gì để mọi thứ xáo trộn cả. Bấy lâu nay không có anh, chị và con vẫn sống rất tốt. Tất cả đã qua rồi, đừng khơi lại nữa.

***

Vừa đến trước công cơ quan, bác bảo vệ đã hề hã mang cho chị một bó hoa, 28 bông hoa hồng trắng, ở giữa là một bông hồng màu đỏ. Ý nghĩa của bó hoa là sự duy nhất, nguyên vẹn, tình khời... Bất giác chị giật mình, đưa mắt kiểm tìm. Không lẽ...

Điện thoại chị đổ chuông, một số máy lạ.

- Anh đến bên em bây giờ, được không?

Chưa hết ngỡ ngàng, giọng nói âm áp và quen thuộc ấy lại vang lên:

- Hoài đừng ngạc nhiên, hôm nay là sinh nhật em đây, nhớ không?

Mãi chị mới cất tiếng:

- Anh ra Bắc lâu chưa?
- Nếu em nói lời từ biệt trước khi đi, có lẽ anh đã có thể quên. Nhưng em không nói. Em ác lắm, biết không?

- Em mong là anh đã yên ổn...

- Anh không bình yên như em tưởng. 6 năm qua, chưa ai có thể thay thế em, đó là sự thật. Con trai chúng ta, nó giống tạc anh hồi bé!

Chị ghi chặt bó hoa vào ngực khóc nức nở, đã quá lâu chị lại mới cảm nhận niềm hạnh phúc ngập tràn và òa vỡ trong tim mình như lúc này.

Mùa gió này, chị sẽ lại ra biển. Nhưng chị biết mình không đi một mình. Co ro trước sóng không phải để thả trôi phiền muộn nữa, chị sẽ nghe sóng hát...

Chương trình "Xuân về trên bản làng" chào năm mới 2025

Khmer), cùng sự tham gia của 11 địa phương có đồng bào hoạt động hàng ngày (Thái Nguyên, Hà Nội, Hà Giang, Sơn La, Hòa Bình, Thừa Thiên - Huế, Gia Lai, Kon Tum, Ninh Thuận, Đắk Lắk, Sóc Trăng).

Theo đó, điểm nhấn của các hoạt động trong tháng 1 có chủ đề "Xuân về trên bản làng", gồm hoạt động "Chợ phiên vùng cao - Chào năm mới 2025", hoạt động chuyên đề điểm nhấn "Xuân về bản em" với các chương trình dân ca dân vũ "Đón xuân ở bản em" của các nhóm đồng bào phía Bắc, gồm các tiết mục hát múa ngày xuân, diễn xướng dân gian của các dân tộc phía Bắc khi xuân về; giới thiệu không khí ngày xuân của các dân tộc phía Bắc qua các trò chơi

dân gian như ném pao, đánh yến, ném còn, đánh đu, nhảy sạp; giới thiệu sản vật truyền thống, những món ăn ngày xuân; chương trình giao lưu "Xuân về trên cao nguyên" của các dân tộc Tây Nguyên với những lời ca tiếng hát, diễn xướng dân gian của các nhóm đồng bào Tây Nguyên mừng năm mới; hoạt động tái hiện Lễ tạ ơn của dân tộc Dao Quần chẹt ở Ba Vì (Hà Nội).

Cũng trong tháng 1/2025, cộng đồng các dân tộc sinh sống tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam sẽ tổ chức các hoạt động chuẩn bị, trang trí không gian đón Tết theo phong tục, tập quán của từng đồng bào.

Một trong những hoạt động được cộng đồng các dân tộc và du khách chờ mong là hoạt động tổ chức "dựng cây

nêu ngày Tết" - phong tục truyền thống mang đậm nét văn hóa của cộng đồng các dân tộc. Cây nêu không chỉ thể hiện ý nghĩa "tổng cự, nghinh tân", biểu tượng tâm linh mà còn chuyển tải những ý nghĩa nhân sinh tốt đẹp. Dựng cây nêu ngày Tết cũng là hoạt động được tổ chức đều đặn hàng năm tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam nhằm giới thiệu với du khách những phong tục lâu đời trong Tết Việt. Ngọn nêu vươn cao, mang theo ước vọng về một năm mới bình yên, hạnh phúc, thuận hòa tại "Ngôi nhà chung" của 54 dân tộc anh em.

Trong khuôn khổ các hoạt động chào đón mùa xuân 2025, tại "Ngôi nhà chung" của cộng đồng các dân tộc Việt Nam còn diễn ra hoạt động

Đồng bào các dân tộc tham gia hoạt động tại chợ phiên vùng cao chào năm mới 2025.

"Bữa cơm đoàn viên" của các dân tộc đang hoạt động tại Làng; hoạt động tâm linh - chúc phúc cầu an dịp năm mới Ất Tỵ; chương trình "Hội Xuân" Vui đón Tết Nguyên đán năm 2025 của đồng bào các

dân tộc phía Bắc sinh sống tại Làng; chương trình dân ca dân vũ "Xuân sum họp" và các hoạt động văn hóa, nghệ thuật đón khách dịp Tết theo phong tục năm mới của đồng bào...

TS (theo Báo Tin tức)

Nhà văn Trần Văn Tuấn: Không ngại viết những mảng đề tài mới mẻ

Nhà văn Trần Văn Tuấn vừa ra mắt tiểu thuyết **Trương Chi** (Nhà xuất bản Quân đội Nhân dân), một tác phẩm ông ấp ủ viết từ lâu. Ở tuổi ngoài 70, nhà văn của Rừng thiêng nước trong (tác phẩm đạt nhiều giải thưởng danh giá) vẫn đều đặn sáng tác và không ngại viết những mảng đề tài mới mẻ, khác biệt với sở trường của mình.

VÕ THU HƯƠNG

• *Được biết, Trương Chi - tác phẩm mới nhất của nhà văn được ấp ủ từ lâu nhưng khi viết lại rất nhanh?*

Đúng, những gì trong Trương Chi, câu chuyện về một nhân vật từ xa xưa là những điều mà tôi đã ấp ủ từ lâu rồi. Sau khi viết một vài cuốn tiểu thuyết về hiện đại thì tôi đã có ý định viết một cuốn tiểu thuyết về thời kỳ lịch sử hoặc xa xưa. Với mọi người thường sẽ đi theo các nhân vật lịch sử, có thể là một nhân vật anh hùng, một tác phẩm mang tầm cỡ anh hùng ca mà tôi thì lại bị ám ảnh bởi nhân vật Trương Chi, nhân vật có từ xa xưa đến giờ và đó là nỗi buồn, nỗi khổ của nhân gian. Tôi bị ám ảnh cái đó lắm khi viết ra.

• *Đối tượng của tác phẩm Trương Chi nhắm tới là những ai?*

Thú thực, tôi không nghĩ sách của tôi sẽ thuộc về đối tượng nào. Già đọc, trẻ đọc, trí thức đọc hay bình dân đọc... lúc viết, tôi không cần quan tâm điều đó mà chỉ nghĩ rằng, cuốn sách này mình cần phải viết, và cần viết theo cảm hứng của mình chứ không phải bằng vay mượn cảm hứng của ai khác. Khi làm báo thì đương nhiên, tôi cần xác định đối tượng độc giả, nhưng trước trang văn, tôi nghĩ không nên xác định, bởi văn chương không cần một cái khuôn, kể cả dù đó chỉ là việc xác định độc giả.

Cá nhân tôi nghĩ, với Trương Chi dù là một câu chuyện viết về một nhân vật từ xa xưa của một nhà văn lớn tuổi nhưng chắc rằng độc giả trẻ cũng sẽ có những sự cảm nhận riêng theo cách của họ, bởi khi viết, bản thân câu chuyện Trương Chi đã có một sự thu hút với tôi. Đó là câu chuyện thân phận, nhân văn.

Tôi viết sách không nhắm tới đối tượng độc giả, dù điều này nghe có vẻ phi lý. Với tôi, viết trước hết là để cho mình đã. Tôi không nghĩ mình viết cho ai cả, mà trước hết là để thỏa đam mê bày tỏ những nghĩ suy, trí tưởng tượng của mình. Đó cũng là nhu cầu được thể hiện của nhà văn nói chung.

• *Tuy vậy, không xác định đối tượng độc giả có thể làm hạn chế việc phát hành sách?*

Tôi không phủ nhận vai trò của thị trường, việc xác định đối tượng độc giả có

Nhà văn Trần Văn Tuấn - Nguyên Chủ tịch Hội Nhà văn TP Hồ Chí Minh, nguyên Phó Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam. Quê Hà Nam, hiện sống tại TP Hồ Chí Minh. Ông đã xuất bản hơn 40 tác phẩm tiểu thuyết, tập truyện ngắn, trường ca, trong đó có nhiều tác phẩm tạo dấu ấn trong lòng độc giả.

Ông đã đoạt nhiều giải thưởng văn học như: Giải nhì Cuộc thi truyện ngắn Báo Văn Nghệ với truyện "6 năm 2 tháng 3 ngày", năm 1984; Giải thưởng Hội Nhà văn Việt Nam với tiểu thuyết "Rừng thiêng nước trong", năm 2005; Giải thưởng Văn học của Bộ Quốc phòng năm 2006; Giải thưởng Văn học ASEAN với tiểu thuyết "Rừng thiêng nước trong", năm 2007; Giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật với tiểu thuyết "Rừng thiêng nước trong", năm 2012.

thể ít nhiều đưa tới thành công cho nhà văn. Thực sự thị trường vẫn có một vai trò quan trọng nhất định nên việc chọn đối tượng độc giả vẫn được người viết quan tâm. Hiện nay, muốn sách bán được thì anh phải nhắm đến được đối tượng trẻ. Mà đối tượng trẻ thì cần trước hết là yếu tố giải trí. Yếu tố giải trí của người trẻ khác với của người già. Cho nên khi viết cần phải biết lồng ghép, đưa những yếu tố giải trí của người trẻ vào trong cuốn sách của mình sao cho hợp tình, hợp lý, và cần phải có sự xác định đối tượng.

Mặt khác, với kinh tế thị trường hiện nay, muốn sách phát hành rộng thì cần phải xác định đối tượng. Nhưng đến một mức độ nào đó, đã là một nhà văn, mình cần có trách nhiệm với chính mình trước hết, sống đúng với mình trước hết thì việc xác định đối tượng khi viết tôi nghĩ không phải là điều quan trọng nữa.

Tôi viết sách không phải để đi bán, và quả thực, muốn sách của tôi bán chạy cũng không thể muốn được. Thì thôi, hãy viết theo chính mình, viết những cái mình thích mà thôi.

• *Là một nhà văn cầm bút từ khi còn rất trẻ và vẫn đều đặn có sáng tác mới ở ngoài tuổi 70, ông có thể chia sẻ với những bạn*

văn trẻ, điều gì làm nên sức bền để người viết có thể đi đường dài với văn chương?

Cá nhân tôi nghĩ, trong công việc sáng tạo nói chung và văn chương nói riêng không có một công thức nào để cho mọi người có thể đi theo. Và, văn chương cũng không tính đến chuyện trẻ hay già mà nó được thể hiện đến bản lĩnh, cá tính và mạch văn của người viết. Có những người họ viết theo dạng cảm xúc lại là trường hợp khác, còn hầu hết, để có thể đủ tầm khái quát, đủ tầm thông điệp trong một tác phẩm văn xuôi, muốn hay không muốn vẫn phải có một bề

dày kiến thức về xã hội, bề dày về vốn liếng ngôn từ và bề dày của những trải nghiệm. Trải nghiệm rất quan trọng đối với người viết. Từ những chuyện đơn giản như nóng lạnh, yêu ghét buồn vui... chứ chưa nói đến nhiều chuyện lớn lao hơn.

Trải nghiệm rất quan trọng để nhà văn có thể dải bày chi tiết ra câu chuyện buồn, chuyện vui, những nghĩ suy, cảm xúc, những điều mắt thấy tai nghe thông qua chiêm nghiệm của mình. Anh có trải nghiệm, có thực tế mới thấy trải nghiệm vô cùng phong phú. Ở thời điểm này như thế này, thời điểm khác sẽ như thế khác. Cái vui trong thời điểm chiến tranh sẽ rất khác với niềm vui trong hòa bình. Những cái nhỏ nhặt thôi nhưng lại có tầm khái quát, đòi hỏi nhà văn phải có sự nắm bắt, nhìn thấy được.

• *Viết nhiều mảng đề tài nhưng dấu ấn sâu đậm nhất của nhà văn Trần Văn Tuấn là những tác phẩm viết về chiến tranh. Với Trương Chi đa truyện, tác phẩm mới nhất của ông cũng có những trang viết ấn tượng về Trương Chi ra trận, dù chiến tranh đã lùi xa hàng chục năm. Vì sao lại có điều này?*

Đó là bởi khi viết, nhà văn thường viết từ tâm thức, mà tâm thức thì sẽ do sự chi phối của thời sự hàng ngày, cả những ngày của những mơ ước và cả trong kí ức - như người ta vẫn thường nói, mỗi ngày có cả ba ngày trong đó. Viết cũng vậy, phần kí ức luôn là một trong những thành tố quan trọng tạo nên cảm hứng. Dù hiện tại, những biến động thường nhật là một trong những thành tố, mong muốn tương lai cũng là một thành tố, nhưng những chi phối cho mọi cảm hứng vẫn là kí ức. Và đặc biệt, kí ức với những người trải qua chiến tranh như tôi thì trong bộ nhớ, những vấn đề của chiến tranh, những sự thật của chiến tranh luôn luôn tồn tại và càng ngày càng tinh gọn lại, cô đặc lại, dù trước đây có thể ở thể này dạng kia.

Tôi có 5 năm sống trong chiến trường (mà đúng như mọi người nói, một ngày chiến trường bằng mấy năm hòa bình), với đầy đủ những trải nghiệm mọi đắng cay, mặn ngọt, chua bùi, thất vọng, hy vọng... mỗi giờ mỗi khắc, tất cả tâm trạng con người đều dồn nén nên đó là những ngày tháng không thể

nào quên và trở thành những "tinh chất" cất giữ cho trang viết. Tôi viết nhiều đề tài trong cuộc sống nhưng đề tài chiến tranh vẫn tạo dấu ấn không chỉ đối với người đọc mà đối với cả chính tôi.

• *Lúc ở chiến trường, nhà văn đã từng trải qua những thời khắc sinh - tử, có cảm giác mình bước vào cõi chết hay chưa?*

Ồ, nếu nói chuyện nghĩ tới lần ranh sống - chết thì ở chiến trường ngày nào cũng có. Nói đến tình huống sống chết ở chiến trường có nhiều vô vàn. Sau khi đi B về, tôi nhận nhiệm vụ bổ sung vào Sư 5, khoảng 5 tháng, tham gia đánh 2 trận ở Campuchia. Tôi tham gia đại đội cối 82, nhận nhiệm vụ vác nòng, thả cối - là lính chiến thực sự, thường xuyên chiến đấu giữa chiến trường, thường xuyên cọ xát, hành quân.

Tháng 8/1971, bị B52 rải, ép máu lòi khỏi tai, cùng với con sốt rét ác tính hành cho tưởng chết. Có lúc tôi đã bị ném qua nhà xác, sáng hôm sau may mắn có người phát hiện ra còn thở nên đưa lên bệnh viện của miền - bệnh viện cao hơn, hay còn gọi là tuyến cuối điều trị. Lênh đênh điều trị ở bệnh viện miền tới tháng 10 thì đơn vị bộ đội hậu cần ở vùng sâu vùng xa tít Bến Cát, giáp Củ Chi khôi phục lại, thiếu người nên điều động tôi về làm trợ lí quân lực đơn vị hậu cần 83 cũ, trông coi kho vũ khí cho đến 1975...

Ở chiến trường, sống được từ hôm nay đến ngày mai nữa là biết sống được thêm một ngày, và lúc nào người lính cũng ở trạng thái sẵn sàng hy sinh. Còn những tình huống một sống hai chết, như chuyện ở trong hầm, phía ngoài B52 rải thảm kéo dài cả 10 phút và dĩ nhiên nghĩ mình cận kề cái chết rồi, vì chuyện một quả B52 rải trúng hầm là chuyện rất bình thường có thể xảy ra. Và chỉ biết rằng, khi mình còn nghe tiếng nổ là biết mình còn sống. Còn chuyện bị phục kích, tập kích từ nhiều hướng, bị đánh lên... - đối mặt trong cái sống nhưng ám ảnh đằng sau đó là cái chết.

• *Ngoài những trải nghiệm khốc liệt, còn có những trải nghiệm quý giá nào với ở chiến trường có ý nghĩa với cuộc đời cầm bút của ông?*

Tình đồng đội, đồng chí, tình người với những người dân Nam bộ trực tiếp, hồn hậu... những mối quan hệ giữa tình người son sắt với nhau, điều ấy nhiều người thấy rõ rồi. Với tôi, tôi thú thực, có lúc tôi có cảm giác ham sống trước những ấn tượng về thiên nhiên ở chiến trường. Giữa khốc liệt nhưng tuyệt đẹp. Là những buổi hoàng hôn xuống, những đêm trăng lên. Là những cây cối nảy nở, hồi sinh. Tôi từng tả cây điệp ở Trảng Bàng mà tôi gặp. Một cái cây vàng ruộm nở giữa một khoảng trời mênh mông giữa đêm, qua bao năm bom vãi xung quanh mà nó vẫn đứng vững vàng, rất đẹp. Hay những đồng cỏ mùa khô vì nắng gió, vì đạn bom mà cháy đen thui nhưng sang mùa mưa lại hồi sinh xanh mướt. Hoặc chỉ đơn giản là vẻ đẹp những đám hoa lục bình trôi trên sông Sài Gòn... Những cảnh quan thiên nhiên giàu cảm xúc ấy trở thành động lực cho tôi sống và viết, không thể nào không ghi lại được.

• *Cảm ơn nhà văn đã chia sẻ!*

Bìa sách Trương Chi.

TẢN VĂN

THÀNH NAM

Năm 2024 đã đi qua. Thời gian như một dòng sông chảy không ngừng, dù đôi khi chúng ta cảm nhận thời gian như lắng đọng, đứng yên, thì cuối cùng nó vẫn lặng lẽ trôi. Năm mới đến, mỗi người đều có cách để nhìn lại chặng đường đã qua và chuẩn bị cho những hành trình sắp tới.

Năm cũ đã khép lại, nhưng dấu ấn của nó vẫn in đậm trong tâm trí của mỗi người. Một năm đi qua, mang theo cả niềm vui lẫn nỗi buồn, thắng lợi và thất bại, bao lần vấp ngã rồi đứng dậy. Và khi quay lại nhìn, chúng ta tự hỏi: "Minh đã làm được gì? Minh đã mất đi những gì?"

Năm cũ dường như mang theo tất cả những gì mà chúng ta đã sống, đã cống hiến và đã trải qua trong suốt 365 ngày dài. Trong năm cũ, chúng ta nhìn lại các thành quả mà mình đã đạt được, đối diện với thất bại, điều chưa hoàn thành, niềm tiếc nuối có thể đã từng chất chứa trong lòng suốt cả năm. Đây là lúc để ngẫm lại, để cho phép mình cảm nhận và lắng nghe tiếng lòng. Những hồi ức ngọt ngào và cả khoảnh khắc đầy thử thách trong năm cũ lại ùa về. Mỗi người trong chúng ta đều có một câu

Niềm tin và hy vọng

chuyện, một hành trình riêng để kể về năm qua, về nỗi buồn đã được xoa dịu, mơ ước chưa thành, kể cả thành tựu mà chúng ta đã đạt được, dù lớn hay nhỏ.

Vậy là một năm nữa đã đến. Năm mới là một dịp để chào tạm biệt quá khứ và đón nhận điều mới mẻ, là khoảnh khắc để chúng ta cùng nhau nhìn lại hành trình đã qua và gửi gắm hy vọng, ước mong vào tương lai. Mỗi lần năm cũ khép lại, đồng nghĩa với việc một chu kỳ mới bắt đầu, mang theo cơ hội, thử thách mới và giấc mơ chưa thành hiện thực. Năm mới đến, là lúc để đặt ra mục tiêu mới, là lúc để tự hỏi mình rằng: "Minh muốn gì trong năm tới?". Đây là thời điểm mà mọi kế hoạch, hy vọng được xây dựng từ khát khao cháy bỏng. Có lẽ nhiều quyết định quan trọng trong cuộc sống được đưa ra vào những ngày đầu năm mới, bởi vì đây là lúc mà trái tim chúng ta mở rộng, đầy nhiệt huyết và đam mê. Chúng ta không chỉ làm mới lại cuộc sống của chính mình, mà còn tạo ra một không gian để nuôi dưỡng điều tốt đẹp, để không ngừng vươn tới mục tiêu cao hơn.

Năm mới, trong vẻ đẹp của nó, mang theo những hứa hẹn và khát vọng. Nó như một làn sóng mới, cuốn đi muộn phiền. Trong năm mới, dù là cùng bạn bè, gia đình hay

một mình, chúng ta đều cảm nhận được sự kỳ diệu của thời gian và sự hồi sinh niềm tin vào cuộc sống. Cảm giác về tương lai trong những ngày của năm mới luôn tràn đầy hy vọng. Năm mới đâu chỉ là một con số, mà là một trang giấy trắng để mỗi người viết tiếp câu chuyện của đời mình, với tất cả hi vọng và dự định cho tương lai. Ở những giây phút ấy, trong không gian yên bình, mỗi người đều sống trong cảm xúc đan xen, là việc lướt qua ký ức, là ánh mắt nhìn về phía trước. Dù có thể lặng im, nhưng trong lòng mỗi người đều có suy tính, ước mơ và kế hoạch riêng của mình.

Năm 2025- năm mới đã đến, hứa hẹn mang theo những thử thách mới, khởi đầu mới. Những khoảnh khắc ấy tạo nên dấu mốc quan trọng trong cuộc đời mỗi người. Năm mới là một dịp để nhìn lại, tái tạo lại chính mình, để bước vào một hành trình mới với tất cả niềm tin và hi vọng. Và dù có thể năm mới sẽ không hoàn hảo, nhưng chúng ta biết rằng, chỉ cần ta luôn sống trọn vẹn và yêu thương cuộc sống, thì mỗi ngày sẽ là một món quà quý giá. Năm mới, là dịp để chúng ta cảm nhận về những giá trị trong cuộc sống và chuẩn bị cho những hành trình mới với ấp đầy ước mơ, niềm tin và hy vọng.

HỒ SƠ TƯ LIỆU

Yàng trong tâm thức người Mạ

Yàng là vị thần cao cả, đáng duy nhất, vô hình, vô danh, quyền năng. Yàng hiện diện ở khắp nơi. Yàng ở rất xa. Yàng cũng ở rất gần.

TRỊNH CHU

Đây là những ý niệm của người Mạ - một tộc dân sinh sống chủ yếu ở thượng và trung nguồn sông Đồng Nai - về đáng thiêng có khả năng chi phối, ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống từng cá nhân, cũng như cả cộng đồng người Mạ. Yàng - nơi tỳ vị tâm linh của người Mạ - chỗ để con dân Mạ gửi gắm các ước nguyện, niềm tin, sự kính ngưỡng. "Yàng ở đây là khái niệm mang hàm nghĩa tín ngưỡng dân gian, chỉ một tập hợp những vị thần, từ vị thần tối cao sáng tạo ra vũ trụ đến các vị thần cụ thể, từ những đáng phúc thần chuyên chăm lo bảo bọc người Mạ đến các vị ác thần sẵn sàng quở trách khi người Mạ vi phạm những cấm kỵ. Yàng là một đức tin của người Mạ. Nhờ đức tin ấy, qua rất nhiều suy tư của rất nhiều thế hệ, người Mạ đã định hình vững chắc hệ giá trị tâm thức ơn Yàng, đồng thời tự điều chỉnh hành vi của mình để tránh phạm phải những điều cấm kỵ", ông Trần Ngọc Biên - người chuyên nghiên cứu ngôn ngữ Mạ chia sẻ.

Theo ông Trần Ngọc Biên, địa bàn cư trú của người Mạ khá rộng, trải dài qua một số tỉnh như: Đắk Lắk, Đắk Nông, Bình Phước, Đồng Nai... Lâm Đồng là nơi người Mạ sống tập trung nhiều nhất. Người Mạ ở đây tự chia thành các nhóm nhỏ gồm Mạ Krung (cư trú ở xã Đoàn Kết, xã Đạ P'Loa cũ (nay là xã Bà Gia), xã Madaguoi, xã Đạ Tồn (huyện Đạ Huoai), Mạ Xốp (cư trú ở xã An Nhơn, xã Mỹ Đức, thị trấn Đạ Tềh, huyện Đạ Tềh cũ (nay là huyện Đạ Huoai) và huyện Cát Tiên cũ (nay là huyện Đạ Huoai), Mạ Tô (cư trú ở xã Phi Liêng, xã Liêng S'ronh (huyện Đam Rông), xã Đạ Đờn

Người Mạ rước vật thiêng.

(huyện Lâm Hà), Mạ Ngăn/Mạ Tòm (Mạ gốc, cư trú ở xã Lộc Bắc, xã Lộc Bảo, xã Lộc Lâm, xã Lộc Ngãi, thị trấn Lộc Thắng (huyện Bảo Lâm). "Qua số liệu thống kê cho thấy, Lâm Đồng là địa bàn cư trú chủ yếu của người Mạ và Bảo Lâm là địa phương của tỉnh Lâm Đồng có số người Mạ đông nhất: 19.493 người, chiếm tới 49,3% dân số các dân tộc thiểu số đang sinh sống trên địa bàn huyện Bảo Lâm", ông Trần Ngọc Biên cho biết.

Từ những nghiên cứu của mình, ông Trần Ngọc Biên bảo rằng bản thân chưa bao giờ nghe người Mạ gọi đích danh tên của một Yàng cụ thể. Trong lúc cầu nguyện, dịp Nhô R'he (uống mừng lúa mới) hay Sa nhô ropu (ăn trâu)..., người Mạ chỉ mở lời: O Yàng! Dẫn tề mắt jăt sền (Yàng ơi! Xin ném mắt trông xem) hoặc Ha Yàng! Dẫn sền hà anh (Yàng nhé! Xin coi xem giúp con). "Như ở trên đã chia sẻ, người Mạ quan niệm, Yàng là đáng thiêng, vô hình, vô danh. Tuy thế, người Mạ cũng đã hữu hình hóa, hữu danh

hóa một số Yàng, ví như Yàng dà/Dà Yàng (Yàng nước/nước Yàng), Yàng kòi/Kòi Yàng (Yàng lúa/ lúa Yàng), Yàng hiu/Hiu Yàng (Yàng nhà/nhà Yàng)...

Để giao tiếp với Yàng, người Mạ thực hiện rất nhiều nghi lễ lơh Yàng (cúng Yàng). Cúng Yàng là hành vi thực hành tôn giáo dân gian của người Mạ, một mặt tạ ơn Yàng đã "chăm sóc con người và mùa màng", mặt khác cầu xin Yàng ban những điều thuận lợi cho con người để con người có cuộc sống bình an và hạnh phúc. "Trong tất cả các nghi lễ lơh Yàng của người Mạ nhất nhất phải có con vật hiến sinh (gà, vịt, dê, trâu...). Những lễ vật này, người Mạ quan niệm: Yàng pà - Yàng ai, nghĩa là dùng chính những của cải Yàng ban để dâng lại cho Yàng. Ăn hay chia phần từ những tế phẩm đó thì gọi là tornăm Yàng - dự phần cùng Yàng, làm một với Yàng", ông Trần Ngọc Biên nói về việc người Mạ "duy trì trật tự mà Yàng đã sắp xếp" qua nghi lễ lơh Yàng.

LÊ ĐÌNH TRỌNG

Làng trong ký ức

1. Tôi về
tìm lại bóng mình
Một thời chân đất
đá ban đồng làng
Quần đùi
xê dọc
và ngang
Tung chân móc bóng...
giòn tan trận cười.

2. Tuổi thơ là tuổi thơ ơi!
Một thời chín ngượng...
qua rồi
tìm đâu?

Ao làng
nghịch tằm lưng trâu
Bùn non...
bón nổi nhớ nào lên xanh.

3. Leo rào
hái trộm ổi xanh
Đòn roi kỷ ức...
chưa lành vết thương
Giữa trưa
gom gió đầy vườn
Bờ tre
ru khúc vô thường...
vông tre.

4. Tôi về
nghịch nhót tiếng ve
Giấu vào lưu bút
gọi hè
râm ran...
Bao năm...
"lên chức" trai làng!
Triền sông
điều giấy
lập đàn
vi vu...

5. Cầm sào
bầy tiếng chim cu(*)
Tập làm bói cá
nhảy dù sông quê!
Làng trong ký ức
xum xê
Gom Thu
xếp lại...
ngày về gần thôi.

6. Tôi về
xâu chuỗi buồn, vui
Đôi trăng
bật sáng chỗ ngồi...
Từ tâm.

(*) Chim cu hay còn gọi là chim ngói, chim cu gáy, cu cườm - một loài chim hiền lành, có giọng hát rất đặc trưng, thường xuất hiện vào mùa gặt ở vùng quê bình yên.

Đưa ngành công nghiệp "không khói" vươn xa

ĐIỂM THƯƠNG

• 18.000 tỷ đồng doanh thu từ du lịch

Ngày 30/12, tỉnh Lâm Đồng tổ chức đón du khách thứ 10 triệu đến địa phương trong năm 2024. Tại sân bay Liên Khương, Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng Trần Hồng Thái, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Phạm S cùng lãnh đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Lâm Đồng đã trực tiếp chào đón du khách thứ 10 triệu là ông Nguyễn Đăng Dũng, đến từ Hà Nội. Sự kiện này là dấu mốc quan trọng đối với ngành Du lịch Lâm Đồng, khẳng định sức hút mạnh mẽ của xứ ngàn hoa Đà Lạt, cùng những địa danh hấp dẫn khác của vùng đất cao nguyên đối với du khách trong nước và quốc tế.

Chủ tịch UBND tỉnh Trần Hồng Thái khẳng định, đây là sự kiện rất ý nghĩa đối với tỉnh Lâm Đồng, là minh chứng rõ nét cho sự phát triển vượt bậc của ngành Du lịch. Đồng thời, khẳng định những nỗ lực không ngừng của tỉnh trong việc xây dựng và quảng bá hình ảnh du lịch Đà Lạt - Lâm Đồng đến bạn bè trong nước và quốc tế.

Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Lâm Đồng thông tin, năm 2024, địa phương đón 10 triệu lượt du khách, tăng 15,6% so năm 2023. Trong đó, khách quốc tế hơn 600 nghìn lượt, tăng 50% so năm 2023; khách qua lưu trú khoảng 7,6 triệu lượt, tăng 13,4% so năm 2023. Doanh thu từ du lịch khoảng 18 nghìn tỷ đồng.

Tỉnh Lâm Đồng, với Đà Lạt là trung tâm, từ lâu đã khẳng định vị thế là một trong những điểm đến hàng đầu tại Việt Nam. Được thiên nhiên ưu đãi với khí hậu ôn hòa, cảnh sắc thơ mộng và nền văn hóa độc đáo, đặc biệt, Đà Lạt còn nổi danh là "thành phố ngàn hoa", là điểm đến lý tưởng cho nghỉ dưỡng, khám phá và trải nghiệm văn hóa địa phương.

Du khách đến Lâm Đồng có

Du lịch Lâm Đồng đã có bước phát triển nhanh cả về quy mô và chất lượng. Khách du lịch quốc tế, trong nước và doanh thu từ du lịch liên tục tăng trưởng với tốc độ cao, đóng góp lớn vào tăng trưởng GDP. Để du lịch không chỉ là ngành dịch vụ, mà là một ngành kinh tế tổng hợp có những đóng góp đặc biệt quan trọng trong nền kinh tế, tỉnh Lâm Đồng đang nỗ lực phát triển ngành công nghiệp "không khói" này theo hướng hiện đại, tương xứng với tiềm năng.

Đà Lạt lắng đọng với những cung bậc văn hóa.

sự tăng trưởng mạnh mẽ trong năm qua là nhờ công tác xúc tiến, quảng bá du lịch trong và ngoài nước được tổ chức với nhiều hình thức đa dạng, phong phú từ đầu năm. Đồng thời, địa phương tổ chức nhiều sự kiện mang tầm quốc gia, quốc tế, như Festival Hoa Đà Lạt, Tuần lễ Vàng Du lịch Lâm Đồng... Công tác truyền thông được tăng cường xuyên suốt để du khách biết và lựa chọn Đà Lạt - Lâm Đồng là điểm đến hấp dẫn, ấn tượng.

• Đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn

Nghị quyết số 18 của Tỉnh ủy Lâm Đồng đã đề ra 7 nhóm nhiệm vụ giải pháp với 25 nội dung trọng tâm, giúp chuyển hóa

việc nâng cao nhận thức về du lịch thành hành động cụ thể, huy động ngày càng nhiều nguồn lực tham gia khai thác tiềm năng và lợi thế để phát triển du lịch của tỉnh theo hướng chất lượng cao và bền vững. Sau hai năm thực hiện 2022 - 2024, các chỉ tiêu về du lịch của Lâm Đồng phát triển ổn định nhờ triển khai thực hiện đồng bộ các giải pháp về quy hoạch; thu hút đầu tư, phát triển sản phẩm dịch vụ du lịch; chú trọng đào tạo nguồn nhân lực, nâng cao chất lượng dịch vụ phục vụ và tăng cường công tác quảng bá xúc tiến để thu hút khách đến với địa phương.

Giai đoạn 2022 - 2024, lượt khách du lịch đến Lâm Đồng tăng đều mỗi năm với bình quân

65,9%; tổng lượng khách do các cơ sở lưu trú trên địa bàn tỉnh phục vụ tăng trưởng bình quân 58,4% (vượt 48,4% chỉ tiêu đề ra tại Nghị quyết đến năm 2025 là tăng bình quân 9-10%/năm); khách quốc tế chiếm 5,8% tổng lượng khách qua lưu trú.

Ông Phạm S - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng cho biết, các định hướng, quy hoạch phát triển du lịch theo hướng chất lượng cao và bền vững cũng đạt nhiều kết quả khả quan. Lâm Đồng đã tập trung phát triển du lịch thông minh, đưa vào sử dụng ứng dụng "Du lịch thông minh" trên các thiết bị di động giúp du khách thực hiện một chương trình du lịch "hoàn toàn qua hệ thống internet", duy trì

internet wifi công cộng tại một số điểm tại Đà Lạt, đáp ứng nhu cầu của du khách khi đến tham quan, nghỉ dưỡng.

Đồng thời, triển khai Mô hình điểm "Phát triển du lịch, gắn với phát triển đặc sản vùng, miền hỗ trợ người dân ứng dụng dữ liệu dân cư, định danh xác thực điện tử trong phát triển kinh tế hộ gia đình, kinh tế số" thuộc Đề án 06 của Chính phủ; triển khai thí điểm một số mô hình kinh tế đêm trên địa bàn TP Đà Lạt nhằm phát huy tiềm năng, thế mạnh, đa dạng hóa các sản phẩm dịch vụ phục vụ khách du lịch và người dân; hình thành và đưa vào khai thác các tuyến du lịch nội vùng và liên kết vùng để đưa vào phục vụ nhu cầu tham quan trải nghiệm của du khách.

Đặc biệt, Lâm Đồng sẽ đẩy nhanh ứng dụng chuyển đổi số ngành Du lịch thông qua việc ứng dụng công nghệ thông tin - viễn thông và các phương tiện khác để nâng cao chất lượng cuộc sống, cải thiện hiệu quả hoạt động của chính quyền, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội toàn diện và bền vững, nâng cao năng lực cạnh tranh.

Đây mạnh liên kết phát triển du lịch với các tỉnh vùng duyên hải Trung Bộ, Đông Nam Bộ trên cơ sở đầu tư hoàn thiện hệ thống giao thông đường bộ, đường hàng không để tăng cường tính liên kết trong nội vùng, trong nước và quốc tế; tăng cường tần suất các chuyến bay nội địa đến các địa bàn du lịch trọng điểm và xúc tiến mở mới các đường bay quốc tế phục vụ khách du lịch.

Song song đó, nâng cao vai trò, trách nhiệm của chính quyền địa phương các cấp trong công tác phối hợp triển khai thực hiện các chính sách về phát triển du lịch dịch vụ. Tiếp tục kiện toàn bộ máy quản lý nhà nước về du lịch bảo đảm đồng bộ, hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.

Rực rỡ với hoa và Festival Hoa 2024.

Nhộn nhịp cùng caravan đường phố.

CHUYÊN MỤC THANH NIÊN

Đoàn Khối Doanh nghiệp với Phong trào Thanh niên tình nguyện

THÂN THU HIỀN

Ghi dấu từ Kỳ nghỉ hồng

Nối tiếp những hoạt động ra quân của đoàn viên, thanh niên, trải qua 25 mùa hè tràn đầy sức xanh của tuổi trẻ, Kỳ nghỉ hồng đã được Đoàn Khối Doanh nghiệp tỉnh Lâm Đồng triển khai đến các chi đoàn cơ sở trực thuộc; qua đó thực hiện với hàng loạt công trình thanh niên mang ý nghĩa thiết thực. Chị Nguyễn Ý Nhi - Bí thư Đoàn Khối Doanh nghiệp tỉnh Lâm Đồng cho biết: "Chiến dịch Kỳ nghỉ hồng là chương trình năm trong Chiến dịch Thanh niên tình nguyện hè được tổ chức dành riêng cho đối tượng cán bộ, công chức, viên chức, thanh niên công nhân, lao động trẻ nhằm phát huy tinh thần xung kích, tình nguyện của lực lượng này trong việc tham gia các hoạt động tình nguyện, phục vụ cộng đồng".

Năm nay, Chương trình Chiến dịch Kỳ nghỉ hồng được Đoàn Khối Doanh nghiệp tổ chức ở huyện Đam Rông với chủ đề Hành trình mang tri thức và niềm vui đến với trẻ em Việt Nam. Đoàn đã thực hiện nhiều phần việc ý nghĩa như tại UBND xã Đạ M'rông, trao 25 suất học bổng, 1.000 quyển tập mới, 25 bộ sách giáo khoa cấp 1 cho học sinh người đồng bào dân tộc thiểu số có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, trao 1 mô hình Công trình thanh niên "Điểm phòng y tế học đường", qua đó tặng các thiết bị y tế học đường cho UBND xã Đạ M'rông. Ngoài ra, tại Trường

Với chủ đề "Năm Thanh niên tình nguyện", năm 2024, Đoàn Khối Doanh nghiệp tỉnh Lâm Đồng đã triển khai thực hiện công tác ý nghĩa này nhằm lan toả tinh thần tình nguyện trong đoàn viên, thanh niên, hướng về cơ sở.

Tiểu học Đạ R'sal trao 30 suất học bổng, 1.000 quyển tập mới, 175 bộ sách giáo khoa cấp 1 cho học sinh có hoàn cảnh khó khăn, trao 2 mô hình công trình thanh niên "Điểm Phòng y tế học đường đạt chuẩn" và "Phòng tin học cho em"; trao 1 mô hình công trình thanh niên "Thu gom - phân loại - xử lý rác tại nguồn" cho Huyện Đoàn Đam Rông với tổng trị giá hơn 300 triệu đồng".

Ông Trần Đức Phát - Chủ tịch UBND xã Đạ M'rông chia sẻ: "Xã Đạ M'rông là xã vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Mặc dù đời sống của bà con đã có nhiều cải thiện, tuy nhiên so với điều kiện học tập, sinh sống của người dân, cũng như các em học sinh vùng ngoài, ở đây con em địa phương còn thiệt thòi hơn rất nhiều. Với phần quà ý nghĩa và các hoạt động trong Chương trình Kỳ nghỉ hồng, đoàn viên, thanh niên Đoàn Khối Doanh nghiệp tỉnh đã phần nào động viên, giúp đỡ giáo viên, cũng như học sinh có thêm động lực, điều kiện để dạy và học tập tốt hơn".

Đồng bộ nhiều hoạt động ý nghĩa

Thực hiện tốt Phong trào Thanh niên tình nguyện, các hoạt động hướng về cộng đồng, năm 2024, Đoàn Khối Doanh nghiệp tỉnh Lâm Đồng tiếp tục

Đoàn Khối Doanh nghiệp tỉnh trao tặng học bổng cho các em có hoàn cảnh khó khăn tại xã Đạ M'rông.

tổ chức Chương trình "Xuân yêu thương" cấp tỉnh và trao 300 phần quà trị giá 1 triệu đồng/suất bao gồm tiền mặt và nhu yếu phẩm cho thanh niên công nhân có hoàn cảnh khó khăn tại Khu công nghiệp Lộc Sơn. Phối hợp với Đoàn Thanh niên Agribank Chi nhánh tỉnh Lâm Đồng trao 20 suất học bổng cho các em học sinh Trường Trung học cơ sở và Trung học phổ thông Lê Lợi - Đơn Dương (thị trấn Thạnh Mỹ, huyện Đơn Dương).

Thực hiện sự chỉ đạo của Ban Thường vụ Đoàn Khối, các cấp bộ Đoàn trong toàn Khối tiếp tục phối hợp với công đoàn, ban giám đốc các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp tổ chức các hoạt động mừng Đảng, mừng xuân và Tết Nguyên

đán Giáp Thìn 2024 thông qua các hoạt động, chương trình cụ thể như: "Xuân tình nguyện", "Tết ấm cho người nghèo", "Ám no ngày Tết"... với tổng kinh phí hơn 900 triệu đồng.

Nằm trong chuỗi hoạt động "Hành trình hướng về biên giới, biển, đảo Tổ quốc", Ban Thường vụ Đoàn Khối đã trao tặng 10 suất học bổng, 20 suất nhu yếu phẩm cho con em và các gia đình người dân có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn trên địa bàn TP Quy Nhơn. Bên cạnh đó, trao tặng 1 mô hình công trình thanh niên "Máy tính chiến sĩ"...

Nhằm phát huy vai trò đồng hành của tổ chức Đoàn trong việc chăm lo, hỗ trợ, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của

thanh niên công nhân trên địa bàn tỉnh, trong Tháng Công nhân, Ban Thường vụ Đoàn Khối tổ chức Chương trình "Đồng hành cùng thanh niên công nhân" cấp tỉnh, qua đó trao 10 suất học bổng (1 triệu đồng/suất) cho học sinh là con em thanh niên có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn tỉnh, trao Công trình thanh niên "Vườn cây nhớ ơn Bác" 400 cây xanh trị giá 40 triệu đồng; tổ chức Chương trình "Ngày hội bán hàng và giới thiệu việc làm" cho thanh niên công nhân trên địa bàn tỉnh...

Nhằm tuyên truyền, giáo dục truyền thống về vang của dân tộc và sự cống hiến, hy sinh to lớn của các anh hùng, liệt sĩ; thể hiện đạo lý "Uống nước nhớ nguồn", Ban Thường vụ Đoàn Khối đã tổ chức thăm, tặng quà, khám sức khỏe cho Mẹ Việt Nam Anh hùng Trần Thị Nhung (ngụ tại Phường 9, TP Đà Lạt); đồng thời thăm hỏi, tặng quà cho 12 cựu thanh niên xung phong có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn TP Đà Lạt trị giá 20 triệu đồng.

Theo Bí thư Đoàn Khối Doanh nghiệp tỉnh, bám sát định hướng, chỉ đạo của Đảng ủy Khối và Tỉnh Đoàn, năm qua, Ban Thường vụ Đoàn Khối đã thể hiện tinh thần đoàn kết, sáng tạo trong triển khai hoạt động Đoàn gắn với thực hiện nhiệm vụ chuyên môn; trong đó tiếp tục thực hiện tốt công tác an sinh xã hội, tham gia xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh... góp phần thúc đẩy sự phát triển nhanh và bền vững của các doanh nghiệp.

Di Linh: Hỗ trợ tối đa để thanh niên khởi nghiệp hiệu quả

Đó là phương châm được UBND huyện Di Linh thực hiện suốt nhiều năm qua, góp phần tạo động lực, thúc đẩy để vươn mình các dự án, phong trào khởi nghiệp cho thanh niên trong toàn huyện.

NGỌC NGÀ

Ông Vũ Đức Nhuận - Phó Chủ tịch UBND huyện Di Linh cho biết, từ năm 2021 đến nay, UBND huyện đã thực hiện nhiều giải pháp nhằm hỗ trợ, thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp của thanh niên. Trong đó, chú trọng công tác tuyên truyền về khởi nghiệp cho thanh niên trên toàn huyện. Thông qua đó "thổi" vào thanh niên và sinh viên khát vọng lập thân, lập nghiệp và ý chí làm giàu.

Chủ tịch UBND huyện Di Linh Trần Đức Công cũng đã nhiều lần đối thoại với thanh niên về vấn đề khởi nghiệp. Thông qua đối thoại để lãnh đạo huyện nắm bắt những khó khăn của các dự án khởi nghiệp và có phương án hỗ

Thanh niên đối thoại về vấn đề khởi nghiệp với Chủ tịch UBND huyện Di Linh.

trợ cụ thể như: tiến hành kết nối với các chuyên gia nhằm cung cấp thông tin, hỗ trợ xây dựng kế hoạch, định hướng để thanh niên khởi nghiệp xác định hướng đi. Địa phương cũng đã tổ chức phiên chợ khởi nghiệp thường xuyên để các thanh niên khởi nghiệp có nơi để quảng bá, xúc tiến sản phẩm. UBND huyện đóng vai trò trung gian, sợi dây liên kết từ các doanh nghiệp, doanh nhân đồng hương để mở rộng thị trường cho sản

phẩm khởi nghiệp của thanh niên trên địa bàn...

Những năm qua, lãnh đạo huyện Di Linh cũng đã thường xuyên hướng dẫn, đồng hành, lãnh đạo, chỉ đạo để Huyện Đoàn Di Linh tổ chức nhiều hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp cho thanh niên. Trong đó, chú trọng các hoạt động hỗ trợ cụ thể, giúp ích thiết thực cho từng mô hình, từng chủ thể. Đơn cử như, năm 2021, Huyện Đoàn vận động nguồn lực hỗ trợ sinh

kế trị giá 20 triệu đồng đối với 5 trường hợp là thanh niên yếu thế tại thị trấn Di Linh và các xã Sơn Điền, Gia Bắc, Tân Thượng. Các cơ sở đoàn phối hợp với Phòng Giao dịch Ngân hàng Chính sách xã hội huyện tiến hành giải ngân mới hơn 1 tỷ đồng cho gần 60 hộ vay là thanh niên có nhu cầu trồng trọt, chăn nuôi, mở rộng sản xuất, kinh doanh phát triển kinh tế... Năm 2022, Huyện Đoàn phối hợp với Phòng Giao dịch Ngân hàng Chính sách xã hội huyện tiến hành giải ngân mới hơn 1,6 tỷ đồng tới gần 80 hộ vay là thanh niên phát triển kinh tế. Huyện Đoàn Di Linh cũng đã tổ chức kết nối cho mô hình thanh niên vay vốn khởi nghiệp từ nguồn "Đề án chính sách tín dụng cho thanh niên khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng" cho 10 thanh niên có nhu cầu khởi nghiệp với mỗi mô hình 200 triệu đồng vào năm 2023. Đồng thời, phối hợp với Phòng Giao dịch Ngân hàng Chính sách xã hội huyện tiến hành giải ngân mới hơn 1 tỷ đồng cho gần 60 hộ vay là thanh niên phát triển kinh tế. Và từ đầu năm 2024 đến nay,

Huyện Đoàn Di Linh cũng tổ chức kết nối mô hình thanh niên vay vốn khởi nghiệp từ nguồn "Đề án chính sách tín dụng cho thanh niên khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng" dành cho 19 thanh niên có nhu cầu khởi nghiệp với mỗi mô hình 100 triệu đồng. Bất kịp xu thế phát triển của xã hội, Huyện Đoàn Di Linh cũng đã kết nối với các chuyên gia để tiến hành tập huấn hỗ trợ trong việc quảng bá sản phẩm khởi nghiệp của thanh niên qua các trang thương mại điện tử như: Shopee, tiktok, facebook, lazada, tiki...; hỗ trợ con, cây giống; hỗ trợ tập huấn chuyển giao khoa học - kỹ thuật; hỗ trợ các thủ tục vay vốn từ các nguồn vốn ngân sách; có phương án hỗ trợ giải cứu sản phẩm nếu có sự cố.

Từ năm 2021 đến nay, trên địa bàn huyện Di Linh có 3 doanh nghiệp trẻ khởi nghiệp sáng tạo và đã đạt những kết quả nhất định. Đó là Hợp tác xã Mắc ca Di Linh (xã Hoà Nam) đạt sản phẩm OCOP 3 sao năm 2021; Cà phê hữu cơ Đỗ Tùng (Thôn 8, xã Hòa Bắc) đạt sản phẩm OCOP 3 sao năm 2022;... XEM TIẾP TRANG 11

Nổi nhịp cầu đoàn kết ở cơ sở

HƯƠNG LY

Với tinh thần yêu nước, ý chí tự cường, Ủy ban MTTQ Việt Nam xã Phú Sơn đã khơi dậy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, tạo không khí thi đua sôi nổi trong bà con Nhân dân bằng những cách làm hay. Ông Cao Thanh Quang - Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam xã Phú Sơn cho biết: Hiện nay, toàn xã có 13 dân tộc anh em sinh sống, bà con Nhân dân cùng chăm lo lao động sản xuất, phát triển kinh tế, xây dựng thôn vững mạnh, đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa, tinh thần lành mạnh, phong phú, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Để tiếp tục kế thừa và phát huy tối đa vai trò tập hợp khối đại đoàn kết toàn dân tộc, các tổ chức thành viên, các ủy viên Ủy ban MTTQ xã, người tiêu biểu, chức sắc tôn giáo, người có uy tín trong các dân tộc đã phối hợp chặt chẽ, linh hoạt triển khai các phong trào thi đua yêu nước và thực hiện các nhiệm vụ chính trị, kinh tế - xã hội của địa phương.

Theo đó, MTTQ đã phối hợp với các tổ chức thành viên thường xuyên vận động đoàn viên, hội viên, Nhân dân các dân tộc, tôn giáo phát huy truyền thống đoàn kết; động viên Nhân dân tích cực đóng góp xây dựng cơ sở hạ tầng nông thôn, giúp nhau phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo, phát huy tinh thần tương thân tương ái, tình làng nghĩa xóm trong từng cộng đồng dân cư.

Cùng với đó, MTTQ và các tổ chức thành viên luôn chú trọng phát huy vai trò người tiêu biểu trong các tầng lớp công nhân, nông dân, trí thức, doanh nhân, dân tộc thiểu số, chức sắc các tôn giáo và phát huy vai trò của già làng, người tiêu biểu, người Việt Nam ở nước ngoài trong xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Thông qua việc thường xuyên nắm bắt tình hình tâm tư, nguyện vọng của người dân, MTTQ xã Phú

Thời gian qua, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) Việt Nam xã Phú Sơn, huyện Lâm Hà đã phát huy truyền thống tốt đẹp, tạo được sự đồng thuận, gắn kết của các thành viên trong cộng đồng dân cư để thực hiện tốt các nhiệm vụ trọng tâm trong công tác Mặt trận tại địa phương.

Người dân xã Phú Sơn diễn tấu công chiêng kết hợp hát múa tại Ngày hội Đại đoàn kết dân tộc năm 2024.

Sơn đã kịp thời phản ánh và phối hợp với chính quyền địa phương chăm lo các nhu cầu chính đáng của đồng bào dân tộc.

Đồng thời, phối hợp tuyên truyền, vận động các gia đình có thân nhân đang sinh sống, làm việc ở nước ngoài về quảng bá văn hóa, truyền thống đất nước, con người Việt Nam đến bạn bè quốc tế, tích cực huy động ủng hộ, đóng góp nguồn lực để xây dựng quê hương, đất nước. Song song đó, cùng với các đoàn thể chính trị - xã hội đổi mới nội dung, phương thức hoạt động và triển khai xây dựng các mô hình đa dạng hóa hình thức hoạt động nhằm tập hợp, thu hút hội viên, đoàn viên và Nhân dân tham gia.

Bằng những cách làm cụ thể đó, đến nay,

xã Phú Sơn có 10/10 khu dân cư, 5 cơ quan trường học đạt danh hiệu khu dân cư, cơ quan văn hóa, chiếm tỷ lệ 100%, số hộ gia đình văn hóa tăng lên hàng năm. Riêng đối với việc lấy ý kiến đánh giá sự hài lòng của người dân về kết quả xây dựng nông thôn mới, MTTQ xã đã tổ chức lấy ý kiến đánh giá tại 10/10 thôn; qua đó, 100% người dân hài lòng với kết quả xây dựng nông thôn mới của huyện.

Đặc biệt, trong Phong trào thi đua “Đoàn kết sáng tạo, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, hội nhập quốc tế”, MTTQ xã đã thiết thực triển khai gắn với Chương trình xây dựng Nông thôn mới. Cụ thể, phối hợp với các tổ chức thành viên triển khai đến đông đảo bà con Nhân dân xây dựng các mô

hình, tổ hợp tác, ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất nông nghiệp, tạo sản phẩm có năng suất, chất lượng, đáp ứng nhu cầu tiêu dùng trong và ngoài địa phương. Đến nay, toàn xã có 2 hợp tác xã, 12 tổ hợp tác; 2 chi hội nghề nghiệp; 1 tổ hội nghề nghiệp...

Theo ông Phạm Văn Thanh - Bí thư Đảng ủy xã Phú Sơn, trong năm qua, các hoạt động công tác MTTQ xã và các đoàn thể thành viên luôn bám sát nhiệm vụ chính trị của địa phương. Từ đó, có nhiều nỗ lực trong phối hợp với chính quyền trong công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh, chủ động tham gia các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động tại cơ sở.

Để tăng cường mở rộng tổ chức, phát triển thành viên, đoàn viên, hội viên của các tổ chức, đoàn thể, mở rộng tập hợp đoàn kết Nhân dân vào các tổ chức quần chúng cũng như nâng cao chất lượng và hiệu quả việc tổ chức Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc ở khu dân cư, phấn đấu 100% khu dân cư tổ chức cả phần lễ và phần hội trong ngày hội; thời gian tới, MTTQ xã Phú Sơn sẽ tiếp tục nâng cao công tác vận động, tập hợp và phát huy vai trò của các vị già làng, trưởng bản, người uy tín trong cộng đồng dân cư, lực lượng cốt cán trong dân tộc, các tôn giáo ở địa phương, đoàn kết giữa những người theo tôn giáo với những người không theo tôn giáo.

Trong đó, chú trọng động viên các tầng lớp Nhân dân thi đua lao động sáng tạo, phát triển sản xuất, kinh doanh, vươn lên làm giàu chính đáng, chung sức cùng Đảng, chính quyền thực hiện các mục tiêu kinh tế - xã hội của địa phương. Phối hợp với các tổ chức thành viên hiệp thương lựa chọn nội dung và triển khai sâu rộng các phong trào thi đua, cuộc vận động trong các tầng lớp Nhân dân...

Đảm bảo an toàn tuyến đường sắt Đà Lạt - Trại Mát

Từ đầu năm 2020 đến nay, tuyến đường sắt Đà Lạt - Trại Mát dài 7 km dù không xảy ra các vụ tai nạn giao thông đường sắt nghiêm trọng nhưng cũng xảy ra một số vụ việc, sự cố mất an toàn giao thông đường sắt đáng lo ngại.

CHÍNH THÀNH

Theo thống kê, tuyến đường sắt du lịch dài 7 km Đà Lạt - Trại Mát hiện còn 5 lối đi tự mở ngang đường sắt trái phép, bên cạnh đó nhiều trường hợp người dân vi phạm hành lang an toàn đường sắt còn tiềm ẩn nhiều rủi ro mất an toàn giao thông. Ông Nguyễn Võ Minh Chánh - Trưởng Ga Đà Lạt cho biết, trong năm 2024 rất may mắn chưa xảy ra vụ va chạm giữa tàu lửa và xe ô tô, xe máy... Vụ va chạm nguy hiểm gần nhất là vào 16 giờ 30 phút ngày 8/12/2023, khi đoàn tàu du lịch cổ xuất phát từ Ga Trại Mát tới Km80+570 thì lái tàu phát hiện xe ô tô có dấu hiệu đi ngang qua đường tàu từ xa nên đã kéo còi, thắng gấp. Tuy nhiên, tại

Một trường hợp xe ô tô đi ngang lối mở qua đường ray xe lửa gây mất an toàn cho đoàn tàu.

xé điều khiển xe ô tô vẫn tiếp tục đi qua nên đã xảy ra va quệt. Hậu quả xe ô tô bị hỏng mốp sâu phần vỏ bên hông. Riêng đầu tàu bị vỡ bóng đèn và cần gạt đầu tàu. Thời điểm xảy ra va quệt, trên tàu đang chở 148 hành khách từ Ga Trại Mát về Ga Đà Lạt. May mắn là vụ việc không có người bị thương.

Theo ông Chánh, những năm qua, Ga Đà Lạt đã nhiều lần phối hợp với chính quyền các phường như: Phường 9, 10 và 11 để xử lý những lối đi mở trái phép và

cảnh báo nguy hiểm... Song trên thực tế, các biện pháp trên chưa thể giải quyết triệt để đảm bảo an toàn giao thông cho toàn tuyến. Nguyên nhân là nhiều lần đơn vị chức năng cảnh báo xong, một số người dân lại tiếp tục vi phạm. Còn nếu xét tới khoảng cách hành lang an toàn giao thông của ngành đường sắt thì các trường hợp vi phạm lộ giới còn khá cao.

Theo ghi nhận cuối tháng 12/2024, ngoài một số đường ngang được người dân dùng tạm

đan bằng gỗ, bê tông đặt trái phép giữa đường ray để đi lại thì còn nhiều người dân thường dựng xe máy sát đường ray xe lửa cũng tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn giao thông. Thậm chí, một số người dân còn vô tư để vật liệu xây dựng cạnh hành lang an toàn giao thông hay san gạt đất đôi tràn xuống ngay sát đường ray.

Vào tối 24/12, tại buổi khai trương, đưa vào khai thác đoàn tàu chất lượng cao La Reine phục vụ hành khách trên tuyến Đà Lạt - Trại Mát, ông Đào Anh Tuấn - Tổng Giám đốc Công ty Cổ phần Vận tải đường sắt cho biết, trong năm 2024, Ga Đà Lạt đã tổ chức hơn 3.000 chuyến tàu tuyến Đà Lạt - Trại Mát, tăng 169% chuyến tàu và phục vụ hơn 276.000 hành khách đi tàu, tăng 175% so với năm 2023. Việc đưa đoàn tàu chất lượng cao này vào khai thác kỳ vọng sẽ tiếp tục trở thành sản phẩm du lịch hấp dẫn, thu hút thêm nhiều khách du lịch đến trải nghiệm.

Theo ông Tuấn, thời gian qua, thực hiện Quyết định số 358/QĐ-TTg ngày 10/3/2020 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án Đảm bảo trật tự

hành lang an toàn giao thông và xử lý dứt điểm lối đi tự mở qua đường sắt, UBND tỉnh Lâm Đồng đã ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện Quyết định này nhằm tiến tới xóa bỏ lối đi tự mở qua đường sắt và đảm bảo an toàn giao thông đường sắt. Triển khai Kế hoạch của UBND tỉnh, Ga Đà Lạt đã phối hợp với các đơn vị chức năng, địa phương xóa bỏ được 1 lối đi ngang đường ray tàu lửa, còn lại 5 lối đi lớn tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn giao thông đang được tiếp tục thực hiện, đặt mục tiêu hết năm 2025 sẽ xóa bỏ xong.

“Chúng tôi đã tiến hành cải tạo, nâng cấp, chỉnh trang đầu máy toa xe phù hợp tiêu chí tàu du lịch. Triển khai các dịch vụ trên tàu như: Tổ chức tiệc nhóm, đám cưới trên tàu... trong đó, có nỗ lực xóa bỏ các lối đi ngang tiềm ẩn nguy hiểm trong năm 2025. Những nỗ lực nâng cấp sản phẩm, dịch vụ tại Ga Đà Lạt và trên đoàn tàu Đà Lạt - Trại Mát của công ty, lượng du khách trải nghiệm trên các chuyến tàu đêm ngày càng tăng, mang hiệu quả cao cho việc phát triển du lịch đường sắt tại thành phố ngàn hoa Đà Lạt”, ông Đào Anh Tuấn thông tin.

ĐỌC ĐƯỜNG ĐẤT NƯỚC

Đến Hải Phòng... lòng vòng Food Tour

Chợ Cát Bi - một trong những địa điểm ẩm thực được nhiều du khách tìm đến.

HỒNG THẮM

Một trong những trải nghiệm của khách du lịch đến thành phố hoa phượng đỏ Hải Phòng chính là Food Tour. Nem cua bể, bánh đa cua, bánh mì cay, bún cá cay, chả chia Hạ Lũng, sủi dìn, bánh bèo, dứa dầm... Những món ăn nổi tiếng đất cảng có những hương vị riêng mà chỉ cần nếm thử một lần vẫn còn vương mãi.

Ngay khi đặt chân đến thành phố hoa phượng đỏ, khi chiếc điện thoại vừa cập nhật vị trí cũng là lúc danh sách các địa điểm ăn uống, du lịch, dịch vụ được đề xuất. Một trong những gợi ý vô cùng hấp dẫn đó chính là Food Tour.

Food Tour được Sở Du lịch TP Hải Phòng giới thiệu từ đầu năm 2022 như một sản phẩm chiến lược phù hợp kích cầu du lịch và thực tế đã mang lại hiệu quả không ngờ

khi thu hút lượng khách đông đảo, đặc biệt là giới trẻ.

Bởi chỉ ít lâu sau khi ra mắt, Food Tour Hải Phòng trở thành trào lưu bùng nổ trên các nền tảng mạng xã hội, sản phẩm yêu thích của du khách, nhất là các bạn trẻ, học sinh, sinh viên. Theo Sở Du lịch TP Hải Phòng, bản đồ Food Tour Hải Phòng được xây dựng trên các món ăn truyền thống đặc trưng của người Hải Phòng; địa chỉ các quán ăn trên bản đồ là các địa chỉ được phần lớn người dân của thành phố thường xuyên tới thưởng thức.

Có thể kể đến các món ăn truyền thống và nổi tiếng như: Nem cua bể, bánh đa cua, bánh mì cay, bún cá cay, chả chia Hạ Lũng, sủi dìn, bánh bèo, dứa dầm... Để được đưa vào danh sách Food Tour, các quán phải đảm bảo tính độc đáo địa phương, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm, phong cách phục vụ và giá cả hợp lý, có khả năng tiếp cận

điểm đến và sức chứa một lượng khách nhất định...

Đặc biệt, bản đồ được thiết kế theo những danh mục riêng với ngôn ngữ được sử dụng cực kỳ gần gũi và thu hút. Từ “điểm tâm sáng, sao có thể chối từ” tới “bữa xế chiều, thật cool phiêu” rồi “ăn đêm, mlem, mlem”; từ “sáng đánh thức”, “trưa thưởng thức” tới “chiều háo hức”, “đêm thao thức”...

Với sáng tạo này, du khách không phải “đau đầu” lựa chọn mà vẫn có được những địa chỉ uy tín để thưởng thức phong vị ẩm thực phong phú, phù hợp. Thực tế trải nghiệm một vòng Food Tour ở Hải Phòng mới thấy đây thực sự là một cách làm độc đáo, đem lại hiệu quả thu hút khách và quan trọng nhất là đem lại sự hài lòng, thuận tiện cho khách du lịch. Đó thực sự là điểm mấu chốt để không chỉ một mà rất nhiều lần du khách vì nhớ từng hương vị mà tìm đến mảnh đất này.

Bản đồ Food Tour được Sở Du lịch thiết kế trẻ trung, ấn tượng.

Food Tour sẽ là mối liên kết để du khách biết tới, trải nghiệm và nhận lại những món quà quý từ đất và người Hải Phòng.

Bánh bèo Hải Phòng.

Giá bể xào - món ăn đặc sản xứ biển của Hải Phòng.

Bánh mì cay Hải Phòng.

Nem cua bể.

Di Linh...

... Lan rừng Huyền Anh (xã Hoà Bắc). Các mô hình khởi nghiệp thành công trên đều đạt hiệu quả cao về kinh tế. Đồng thời tạo công ăn việc làm thường xuyên cho nhiều nhân công địa phương. Chị Phạm Thị Út (28 tuổi) - Chủ tịch Hội đồng Quản trị Hợp tác xã Mắc ca Di Linh cho biết, sự đồng hành hỗ trợ của chính quyền địa phương là bước “tạo đà” lớn giúp các mô hình khởi

ngiệp của thanh niên đạt hiệu quả. Trên địa bàn huyện Di Linh hiện nay có nhiều đoàn viên, thanh niên đã lựa chọn con đường khởi nghiệp, lập nghiệp thông qua các mô hình sản xuất, kinh doanh trên chính mảnh đất quê hương chứ không còn đặt giấc mơ nơi đô thị lớn nữa. Tuy nhiên khởi nghiệp sẽ không thành công nếu nó được thực hiện theo “phong trào”. Và việc mỗi

thanh niên chủ động nâng cấp nội lực từ bên trong thông qua việc trang bị kiến thức, có sự nghiên cứu kỹ lưỡng và quyết tâm cao. Hiện nay, huyện Di Linh khuyến khích thanh niên khởi nghiệp từ thế mạnh của địa phương như: Sản xuất nông nghiệp công nghệ cao; chế biến các sản phẩm nông nghiệp; du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, trải nghiệm hệ sinh thái rừng,

du lịch văn hóa - lịch sử, canh nông... Huyện Di Linh sẽ tiếp tục quan tâm tạo môi trường, điều kiện, cơ sở pháp lý thuận lợi để thanh niên khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo một cách thuận lợi nhất, hiệu quả nhất; đồng thời tiếp tục giao nhiệm vụ cụ thể cho các đơn vị để phát huy, lan tỏa tinh thần khởi nghiệp trong thanh niên và hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo.

THỂ THAO

Tổ chức trên 1.000 giải thể thao từ cấp cơ sở đến cấp tỉnh

VIẾT TRỌNG

Đời sống đi lên, nhu cầu tập luyện thể dục, thể thao (TDTT) của người dân ngày càng phát triển, những năm gần đây, hàng năm, Lâm Đồng tổ chức trên 1.000 giải thể thao từ cấp tỉnh đến cấp cơ sở.

1.215 câu lạc bộ duy trì hoạt động trong tỉnh

Theo Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch (VHTTDL) Lâm Đồng, phong trào TDTT quần chúng trong tỉnh trong năm 2024 tiếp tục được duy trì và có bước phát triển mới. Đến nay, tỷ lệ người dân Lâm Đồng tập luyện TDTT thường xuyên đạt 37,2% dân số; số gia đình thể thao đạt 29,6%.

Trong tỉnh, nhiều loại hình thể thao tiếp tục phát triển mạnh, các câu lạc bộ (CLB) thể thao, liên đoàn thể thao, hội thể thao từ cấp tỉnh đến cấp xã, khu phố được thành lập. Toàn tỉnh hiện có 12 liên đoàn, 4 hội thể thao cấp tỉnh, 40 hội, chi hội cấp huyện và trên 1.215 CLB TDTT trong rất nhiều bộ môn đang duy trì rất tốt các hoạt động.

Phong trào TDTT trong lực lượng vũ trang tỉnh luôn được các đơn vị quan tâm, khuyến khích tạo điều kiện cho cán bộ, sĩ quan, chiến sĩ duy trì tập luyện thể thao hàng ngày với nhiều hình thức phong phú, mang lại hiệu quả tích cực. Toàn tỉnh có 81% cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang tham gia tập luyện TDTT thường xuyên, có 100% cán bộ, chiến sĩ đạt tiêu chuẩn chiến sĩ khỏe. Ngành Giáo dục - Đào tạo cũng duy trì và nâng cao công tác giáo dục thể chất trong nhà trường thông qua các giờ học chính khóa và hoạt động ngoại khóa.

Trên nền phong trào TDTT quần chúng phát triển này, các giải thể thao được tổ chức quanh năm trong tỉnh từ cấp cơ sở đến cấp tỉnh. Trong năm 2024, đã có trên 1.000 giải thể thao trong 27 bộ môn được tổ chức từ cấp cơ sở đến cấp tỉnh cho hầu hết các lứa tuổi nam nữ, từ trẻ thiếu niên nhi đồng đến trung cao tuổi, người khuyết tật tham dự; thu hút trên 120 ngàn vận động viên (VDV) tham dự, đáp ứng cơ bản nhu cầu tập luyện và thi đấu của người dân.

Sở VHTTDL Lâm Đồng trong năm còn phối hợp với rất nhiều sở, ngành, liên đoàn, đơn vị để tổ chức các hội thi, các giải thể thao lớn trong tỉnh với số lượng rất đông VDV trong và ngoài tỉnh, VDV nước ngoài tham dự.

Các VĐV thi đấu tại Giải Bản cung quốc gia do Lâm Đồng đăng cai tổ chức tại Đà Lạt trong tháng 12/2024.

23 huy chương từ các giải quốc tế

Tính đến cuối tháng 12/2024, trong thể thao thành tích cao, Lâm Đồng đã giành được 391 huy chương (HC) từ các giải khu vực, giải quốc gia, giải quốc tế, trong đó có 104 HC vàng, 102 HC bạc, 185 HC đồng. Điều đáng nói, trong 23 HC quốc tế giành được, đã đến 9 HC vàng, còn lại là 6 HC bạc, 8 HC đồng. Nổi bật trong số các VĐV giành được HC vàng quốc tế này là K'Dương người Lộc Tân - Bảo Lâm, sinh năm 2007, hiện trong đội hình tuyển cử tạ trẻ quốc gia Việt Nam, đã xuất sắc giành được 6 HC vàng, phá 3 kỷ lục châu Á của Giải Cử tạ Vô địch Thiếu niên, Trẻ châu Á 2024 tại Qatar.

Trung tâm Huấn luyện và Thi đấu TDTT Lâm Đồng trong cuối năm 2024 đã tuyển chọn 69 VĐV và thanh lý hợp đồng với 43 VĐV; hiện đang quản lý 215 VĐV, 25 HLV trong 14 bộ môn gồm bóng bàn, thể dục thể hình, cầu lông, cờ vua, khiêu vũ thể thao, điền kinh, võ cổ truyền, judo, taekwondo, boxing, bóng đá (U17, U19), cử tạ và vật dân tộc.

Trong năm 2024, Thể thao Lâm Đồng đã đăng cai và tổ chức thành công 6 giải quốc gia tại Đà Lạt.

Tiếp tục phát triển cơ sở vật chất, sân bãi

Cùng với việc đưa vào sử dụng sân vận động 20 ngàn chỗ ngồi cùng cơ sở vật chất đi kèm tại Khu Liên hợp Văn hoá Thể thao Lâm Đồng tại Đà Lạt, trong năm 2024 này đã có thêm Nhà thi đấu, 1 công trình mới do Trung ương đầu tư tại đây đang được xây dựng.

Hiện, Trung tâm Huấn luyện và Thi đấu TDTT Lâm Đồng cũng đang quản lý tạm thời 1 nhà thi đấu đa năng 800 chỗ, 1 sân bóng đá 11 người có nhân tạo tại Đà Lạt để phục vụ các hoạt động thể thao.

Với cấp huyện, toàn tỉnh có 10 Trung tâm Văn hoá, Thông tin

và Thể thao của 10 đơn vị gồm 8 huyện, 2 thành phố; có 5 sân vận động có khán đài, 8 nhà thi đấu đa năng, trong đó có 6 nhà thi đấu trên 1.000 chỗ ngồi với kinh phí đầu tư mỗi nhà trên 50 tỷ đồng; có 121 sân vận động ở các xã, phường dành cho các hoạt động thể thao - văn hóa.

Với cấp xã, tất cả 137 phường, xã có nhà văn hoá; 1.321/1.376 nhà văn hoá thôn đang được sử dụng. Quy hoạch đất dành cho TDTT ở cấp xã bình quân từ 2,5 - 3 m²/người.

Nâng số người tập luyện TDTT

Như Sở VHTTDL Lâm Đồng đánh giá, phong trào TDTT quần chúng trong năm qua tiếp tục có bước phát triển mạnh nhưng vẫn chưa đều, một số vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu

số, vùng kinh tế khó khăn phong trào TDTT còn chậm phát triển và thiếu hướng dẫn viên TDTT.

Cùng đó, nội dung và hình thức tổ chức hoạt động TDTT ở cơ sở chưa đa dạng, chưa khai thác được thế mạnh các môn thể thao dân tộc truyền thống của địa phương. Một số liên đoàn, hội thể thao cấp tỉnh chưa thật sự năng động, còn phụ thuộc vào kinh phí hỗ trợ từ nhà nước; hoạt động chưa thường xuyên, chất lượng còn nhiều hạn chế, công tác vận động xã hội hóa còn nhiều hạn chế. Với ngành Giáo dục Đào tạo, nhiều trường học hiện nay còn thiếu sân bãi, phòng tập, thiếu dụng cụ phục vụ cho nhu cầu tập luyện và thi đấu của học sinh, sinh viên.

Trong năm 2025, ngành chức năng Lâm Đồng đưa ra mục tiêu tiếp tục đẩy mạnh phong trào TDTT quần chúng trên địa bàn toàn tỉnh, phấn đấu đạt số người tham gia tập luyện TDTT thường xuyên đạt 37,5%; số gia đình thể thao đạt 29,7%; số CLB TDTT, cơ sở hoạt động TDTT đạt 1.220 CLB.

Ngành cũng sẽ tiếp tục tuyên truyền, vận động các cá nhân, doanh nghiệp, các tổ chức xã hội trong và ngoài tỉnh tham gia đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, tài trợ để tổ chức các hoạt động TDTT. Tiếp tục quan tâm phát triển các môn thể thao giải trí và thể thao mạo hiểm, đa dạng các sản phẩm thể thao, gắn kết giữa hoạt động thể thao với du lịch, góp phần phát triển kinh tế địa phương.

Sở VHTTDL Lâm Đồng cũng sẽ tăng cường công tác quản lý nhà

nước về lĩnh vực TDTT, nâng cao trình độ chuyên môn cho đội ngũ cán bộ, HLV, hướng dẫn viên, trọng tài; tăng cường đầu tư xây dựng thêm cơ sở vật chất, các trang thiết bị tập luyện và thi đấu các môn thể thao từ cấp tỉnh đến cấp cơ sở cũng như tiếp tục xây dựng các thiết chế văn hóa - thể thao ở cơ sở. Tiếp tục củng cố, kiện toàn và phát triển các hội, liên đoàn thể thao cấp tỉnh, hướng đến tính hiệu quả trong hoạt động; phối hợp với ngành Giáo dục và Đào tạo tiếp tục đưa võ cổ truyền cùng chương trình bơi an toàn, phòng, chống đuối nước trẻ em vào trường học.

Và cũng vì Lâm Đồng là một tỉnh có các giải chạy địa hình xã hội hoá rất mạnh những năm gần đây với số lượng VĐV đông về rất đông, nên trong dịp này, Sở VHTTDL Lâm Đồng đề nghị Trung ương nên sớm ban hành thông tư quy định cơ sở vật chất, trang thiết bị đối với môn chạy bộ địa hình vì đường chạy những giải này có địa hình thi đấu phức tạp, thời gian thi đấu dài, có nhiều cự ly thi đấu xuyên đêm, ảnh hưởng đến tính mạng và sức khỏe của người tham gia.

Sở cũng đề nghị Bộ VHTTDL nghiên cứu các loại hình dịch vụ thể thao đang hoạt động trong các khu, điểm du lịch, cơ sở lưu trú: hồ bơi, chèo thuyền sub, kayak, xuồng hơi vượt thác,... để sớm có thông tư quy định rõ về cơ sở vật chất, điều kiện hoạt động, làm cơ sở thống nhất khi thẩm định các cơ sở này trước khi đưa vào hoạt động.

GÓC ẢNH ĐẸP

Phố bên đời. Ảnh: Võ Trang